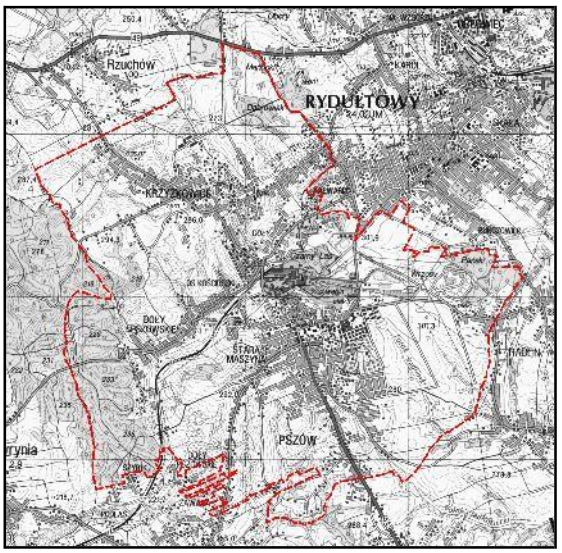
IURO

KOORDYNACJI PRZESTRZENI
ARCHITEKT BOŻENA KONIECZNY

Tytuł opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA MIASTA PSZÓW (3-CIE WYŁOŻENIE)

Główny projektant: arch. Bożena Konieczny

Zleceniodawca: Miasto Pszów, umowa nr CRU.279.2016 z dnia 2 listopad 2016r.

Autorzy Prognozy: mgr Tomasz Miłowski, mgr Piotr Wojtas

Geologic ***44-203 Rybnik, Strzelecka 78 , tel: 502773557, email: geologic1@wp.pl***

Data wykonania: sierpień 2017 r., aktualizacja wrzesień 2017 r., grudzień 2017 r., kwiecień 2018 r., sierpień 2018r., luty 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI 4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 11
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU 11
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 12
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA 17
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE 17
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA 17
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE 18
2.4 WODY PODZIEMNE 20
2.5 KLIMAT 22
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI 22
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE 22
2.6.2 GLEBY 26
2.7 ZASOBY NATURALNE 26
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA 29
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 31
2.10 KRAJOBRAZ 32
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH 33
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU 33
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 34
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU 35
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE 35
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE 35
5.3 WPŁYW NA KLIMAT 36
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI 37
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU 37
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY 37
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE 37
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ 38
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 40
5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ 40

5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH 40
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW..... 40
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO..... 40
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY 41
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE 43
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI 43
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE..... 44
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE 44
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 44
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO 44
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000..... 47
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA..... 47
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM..... 49
11. LITERATURA 52

Spis rysunków

Rys. 1 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.). Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2017 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pszów dla całego obszaru miasta w granicach administracyjnych, który to plan został sporządzony w sierpniu 2017 r. W prognozie uwzględniono zmiany wprowadzone na etapie opiniowania i uzgadniania, nie powodują one jednak istotnych zmian dla środowiska przyrodniczego. Po wyłożeniu do publicznego wglądu, które miało miejsce w grudniu 2017 r. i styczniu 2018 r. wpłynęło wiele uwag wyrażających brak zgody na zmianę klasy DW933 z drogi klasy zbiorcza (w obowiązującym mpzp) na drogę klasy główna. Zmiana ta zaistniała w związku ze stanowiskiem Zarządu Dróg Wojewódzkich, które wpłynęło na etapie opiniowania (pismo znak WD-U.5500.P-105.2017.BGOŁ.13808.17 z dnia 30 sierpnia 2017 r.). Ze względu na znaczny opór społeczny droga ta została wyłączona z projektu planu. Do projektu wprowadzono również pozostałe zmiany, które wyniknęły w związku z uwagami złożonymi w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu, zwykle jednak dotyczyły one drobnych szczegółów dotyczących zagospodarowania poszczególnych terenów. W marcu 2018 r. Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim przekazało również zupełnie nowy materiał przedstawiający zagadnienia osuwiskowe w postaci map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi gminy Pszów. Zostały one dodane do projektu mpzp zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto obszar obejmujący miasto Pszów w jego granicach administracyjnych z wyłączeniem na skutek wniesionych uwag obszaru drogi wojewódzkiej 933, droga powiatowa 5023S i droga gminna 460020S, fragment od strony południowej projektowanej obwodnicy, tym samym powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 2028 ha.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny

charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie , udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera
   - ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pszów oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
   - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
   - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
   - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
   - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia
   - istniejący stan środowiska,
   - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
   - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
   - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
   - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia
   - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
   - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pszów powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016r., poz. 4619);

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pszów, uchwalone uchwałą Nr XXXIII/283/2009 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 22 grudnia 2009 r.;
- Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

  1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta „Pszów – ul. Śląska", zatwierdzony Uchwałą Nr XXXVII/266/2001 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 31 sierpnia 2001 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 80 poz. 2046

  2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta „Pszów – wschód", zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Pszowie Nr XXXVIII/255/2006 z dnia 17 lutego 2006 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 49 z dnia 24 kwietnia 2006 r. poz. 1399.

  3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta „Pszów – Centrum", zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Pszowie Nr XXXVIII/256/2006 z dnia 17 lutego 2006 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 49 z dnia 24 kwietnia 2006 r.poz.1400

  4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta „Pszów – Pszowskie Doły", zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Pszowie Nr XLIV/290/2006 z dnia 19 września 2006 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 125 z dnia 31 października 2006 r. poz.3565.

  5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta „Pszów – Krzyżkowice", zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Pszowie Nr VIII/64/2007 z dnia 21 czerwca 2007 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 128 z dnia 6 sierpnia 2007 r. poz. 2521.

  6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta dla działek 1732/153, 1734/154, 1738/155, 1733/153, 2476/154, 1739/159, położonych w obrębie Pszów k. m. 2, zatwierdzony Uchwałą Nr XIX/163/2008 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 15 września 2008 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 218 poz. 4585 z dnia 19 grudnia 2008 r.

  7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Pszów obejmujący 38 obszarów, zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Pszowie Nr XII/60/2011 z dnia 21 września 2011 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z 2012 r. poz. 92 dnia 11 stycznia 2012 r.

  8) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Pszów - centrum", zatwierdzona Uchwałą Nr XII/62/2011 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 21 września 2011 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 11 stycznia 2012 r. poz. 94.

  9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Pszów obejmujący obszar nr 39 przy ulicy Karola Miarki, zatwierdzony

Uchwałą Nr XII/61/2011 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 21 września 2011 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 11 stycznia 2012 r. poz.93.

- Opracowanie ekofizjograficzne dla mpzp miasta Pszów, Geologic Tomasz Miłowski, Rybnik, marzec 2017 r.;

Po piśmie znak WOOŚ.410.345.2017.PB z dnia 14 września 2017 r. prognoza oddziaływania na środowisko została uzupełniona o opis oddziaływania trasy KDGP mającej łączyć ul. Pszowską z ul. R. Traugutta, gdzie w związku z wprowadzonymi zapisami nie przewiduje się znaczącego wpływu na dolinę Radlińskiego Potoku.

Jednocześnie opracowanie planu uległo na skutek opiniowania i uzgadniania korekcie w zakresie:

1. **pisma z dnia 30.08.2017r. OS-DL.402.355.2017.3 (IPS) ,** gdzie uzupełniono teksty i rysunek planu o:

1) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN300 PN 1,6MPa
2) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN200/100 PN 1,6MPa
3) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN250/80 PN 1,6MPa
4) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN80 PN 1,6MPa
5) Przebieg sieci gazowej
6) Przebieg projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia DN300 PN 6,3MPa

2. **pisma z dnia 01.09.2017r. IGK 16d-201-96.8/2017,** gdzie uzupełniono tekst i rysunek planu o wskazania wg pisma oraz uporządkowano linie zabudowy w stosunku do istniejącego szlaku kolejowego wyznaczonego na terenach 6ZP, 7ZP, 9ZP, 13 ZP, 31ZP, 32ZP – § 36.
3. wprowadzono zapisy wokół cmentarzy uzupełniono (do legendy rysunku planu i tekstu planu) zapisy o strefę oddziaływania od cmentarza (50m, 150m), gdzie wprowadzono zapisy w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustala się ograniczenia w zakresie zabudowy, w tym zakaz:

- w 150 m strefie oddziaływania wskazanej na rysunku planu od cmentarza obowiązuje nakaz włączenia wszystkich budynków do sieci wodociągowej;

- w 50 m strefie oddziaływania od cmentarza wskazanej na rysunku planu, obowiązuje zakaz lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia

zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studni, źródeł i strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych;

4. skorygowano zapisy na terenie **1ZPU cyt.** d) zabudowa mieszkaniowa na zasadzie wydzielenia lokalu mieszkalnego w budynku przemysłowo – mieszkalnym dawnego szybu „Ignacy" dla terenu 1ZPU uprzejmie wyjaśniam, iż zapisy również są konsekwencją zapisów obowiązującego planu (jw.), gdzie teren oznaczony jest jako 3ZP- teren zieleni urządzonej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej na zasadzie wydzielenia lokalu mieszkalnego w budynku przemysłowo – mieszkalnym dawnego szybu „Ignacy" dla terenu 1ZPU. Po analizie przedmiotu sprawy zapis skorygowano na cyt. d) zabudowa mieszkaniowa na zasadzie wydzielenia lokalu mieszkalnego w budynku dawnego szybu „Ignacy" na terenie 1ZPU;
5. w zakresie terenu **1ZC** wprowadzono zakaz pochówków i nie wyznaczono dla tego cmentarza stref oddziaływania;

6. za pismem z dnia 11.09.2017r. znak: OR.KW.00071.2017:

- uzupełniono tekst planu w zakresie możliwości lokalizacji suchego polderu p. powodziowego na terenie 58R,
- wprowadzono ograniczenia dla 500 m strefy oddziaływania od cmentarza i wskazano ją na rysunku planu, gdzie wprowadzono zakaz budowy ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych służących, jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych z ujęć indywidualnych;
- dopracowano zapisy **§ 10. p.6) pp. 2 cyt.** zakaz zagospodarowania terenów na cele związane ze zbieraniem, przeładunkiem, przetwarzaniem odpadów, w tym odpadów i złomu (za wyjątkiem lokalizacji punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wskazanych na terenie 1NO) oraz magazynowania odpadów dla przedsiębiorców będących ich wytwórcami na terenie z dopuszczeniem wstępnego magazynowania w budynkach; w związku z ww. doprecyzowano również zapisy § 47. dla terenu **1NO** cyt. przeznaczenie podstawowe: budowle i urządzenia obsługi punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Ww. przeznaczenie zostaje utrzymane.

7. za postanowieniem WD-U.5500.P-105.2017-BGŁ.13808.17 z dnia 30.08.2017r.:

- zmieniono klasę nowoprojektowanej obwodnicy z G (główna) na GP (główna ruchu przyspieszonego), parametry drogi **1KDG** wskazano w treści **§ 52**,

- dokonano zmiany klasy drogi wojewódzkiej Nr 933 z klasy Z (zbiorcza) na klasę G (główna) i wprowadzono w treść rysunku i tekstu cyt. Tereny drogi głównej ruchu przyspieszonego **KDGP**, parametry drogi wskazano w treści **§ 51**,
- usunięto drogę oznaczoną poprzednio 17KDD, obecnie ww. jest to teren 264 MN, numerację dróg zmieniono (przesunięto o jeden numer), ww. powoduje zachowanie odległości zgodnie z cytowanym rozporządzeniem w zakresie odległości między skrzyżowaniami,

- skorygowano przebieg drogi 143 KDW w odniesieniu do istniejącego włączenia ww. drogi do drogi wojewódzkiej nr 933.

8. **za pismem z dnia 24 sierpień 2017r. znak: WGN.033.93.2017r.** na terenie działki o nr 907/8 wchodzącej w zakres przeznaczenia 29U w uchwale uzupełniono zapisy przeznaczenia podstawowego o zapisy usług oświaty cyt. – budynki usług oświaty dla terenu **29U;**
9. **za postanowieniem z dnia 14.09.2017r. znak: ZP.50.7.2017** skorygowano zapisy i rysunek planu w odniesieniu do pasa drogowego dróg powiatowych tj.:
   - skorygowano nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie ze wskazaniem postanowienia p.2.a;
   - skorygowano rysunek i tekst planu zgodnie ze wskazaniem postanowienia p.2.b, i tak:

- droga powiatowa nr 5015S ul. Paderewskiego jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „Z" zbiorczej – 6KDZ, 7KDZ (bez zmian);
- droga powiatowa nr 5023S ul. Armii Krajowej była oznaczona w projekcie mpzp jako droga klasy „L" lokalnej – 8KDL i została zmieniona jej klasa na drogę klasy „Z" zbiorczej – 8KDZ o szerokości drogi 12 - 15m. Zmniejszono szerokość drogi ze względu na istniejące zagospodarowanie terenu (15m) oraz ze względu na jej występowanie na granicy mpzp (12m);
- droga powiatowa nr 5024S ul. Traugutta jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „Z" zbiorczej – 1KDZ, 2KDZ (bez zmian);
- droga powiatowa nr 5028S ul. Kraszewskiego jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „Z" zbiorczej – 4KDZ, 5KDZ (bez zmian);

- droga powiatowa nr 5036S ul. Karola Miarki jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „Z" zbiorczej – 3KDZ; Zawężamy szerokość linii rozgraniczających 3KDZ ze względu na ist. zabudowania – 16,5-20m;
- droga powiatowa nr 5014S ul. Kołłątaja jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „L" lokalnej – 1KDL (bez zmian);
- droga powiatowa nr 5030S ul. Niedurnego jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „L" lokalnej – 3KDL (bez zmian);
- droga powiatowa nr 5031S ul. Bohaterów Westerplatte i ul. Łukasiewicza była oznaczona w projekcie mpzp jako droga klasy „D" dojazdowej – 6KDD, 7KDD. Została zmieniona jej klasa na drogę klasy „L" lokalnej – 4KDL i wprowadzono szerokość drogi min. 10 m - 12m. Zmniejszono szerokość drogi w liniach rozgraniczających ze względu na istniejące zagospodarowanie terenu i faktyczny stan drogi;
- droga powiatowa nr 5032S ul. Staffa była oznaczona w projekcie mpzp w części jako droga klasy „D" dojazdowej – 9KDD i w części jako droga wewnętrzna – 33KDW. Została zmieniona jej klasa na drogę klasy „L" lokalnej – 20KDL o szerokości drogi 10 m. Zmniejszono szerokość drogi w liniach rozgraniczających ze względu na istniejące zagospodarowanie terenu i faktyczny stan drogi;
- droga powiatowa nr 5033S ul. Dygasińskiego była oznaczona w projekcie mpzp jako droga klasy „D" dojazdowej – 10KDD i została zmieniona jej klasa na drogę klasy „L" lokalnej – 8KDL o szerokości drogi 10 m, ze zwężeniami min. 6m. Zmniejszono szerokość drogi w liniach rozgraniczających ze względu na istniejące zagospodarowanie terenu;
- droga powiatowa nr 5034S ul. Lubomskiej jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „L" lokalnej – 5KDL (bez zmian);
- droga powiatowa nr 5035S ul. Grota-Roweckiego jest w projekcie mpzp oznaczona jako droga klasy „L" lokalnej – 7KDL (bez zmian);

oraz sprawdzono przebieg dróg powiatowych, w szczególności drogi powiatowej nr 5031S ul. Bohaterów Westerplatte i ul. Łukasiewicza i wprowadzono zmianę przebiegu tych dróg.W odpowiedzi na pismo znak WOOŚ.410.454.2017.PB z dnia 30 października 2017 r. prognoza oddziaływania na środowisko została uzupełniona o opis oddziaływania trasy KDGP na cieki Nacynę i Potok Jedłownicki. W projekcie planu dodano zapis, mający zabezpieczyć teren doliny Nacyny i Jedłownickiego Potoku w następującym brzmieniu: *„przy realizacji drogi klasy KDGP zachowanie drożności korytarza ekologicznego doliny Potoku Radlińskiego, Nacyny i Potoku Jedłownickiego poprzez budowę poszerzonego*

mostu".

10. W ramach drugiego opiniowania i uzgadniania przed 2-gim wyłożeniem otrzymano 8 opinii, zakres zmian po uzgadnianiu odnosił się do korekt tekstu zaproponowanych przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim, Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny, i tak skorygowano:

- dopuszczenie lokalizacji budynków kultury, opieki społecznej, socjalnej i opieki zdrowotnej na terenie zabudowy przemysłowej 1P-9
- dopuszczenia do realizacji kolumbarium na cmentarzu, gdzie wprowadzono zakaz pochówku
- analogicznie w § 30 ust.1 i 2 przedmiotowego planu dotyczącego terenu zabudowy usług kultu religijnego 1UKR, 3UKR gdzie wprowadzono zapis usługi związanej z funkcjonowaniem cmentarza, podczas gdy funkcjonujące cmentarze to tereny o symbolach 2ZC-4ZC, przy czym teren 4ZC to obszar przeznaczony pod nowy cmentarz i tylko na takich umożliwia się realizację kolumbarium. Ww. zapisy mpzp zostały skorygowane.

W związku z wprowadzonymi zapisami (korektami) nie przewiduje się **ZMIAN W ZAKRESIE WSKAZANEGO DOKUMENTU. WW. ZMIANY NIE MAJĄ WPŁYWU NA WYKREOWANE WCZEŚNIEJ WSKAZANIA i ocenę dokumentu planu pod kątem ochrony środowiska.**

11. Zmiany w zakresie granic opracowania wskazanym **OBWIESZCZENIEM *o 3-cim wyłożeniu* z dnia 22.02.2019r. i wyłączeniu obszarów z opracowania projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obszarów:**

- **obszar przeznaczony pod teren przemysłowy oznaczony na rysunku planu symbolem 7 P znajdujący się przy ulicy Romualda Traugutta;**

Teren 7P jest w odległości min. 20m od granic administracyjnych miasta i w odległości ok. 250 m od najbliższych zabudowań, gdzie teren drogi 2KDZ stanowi urbanistyczne wydzielenie od granic obszaru Gminy Rydultowy.
Teren 7P w obowiązującym planie " Mpzp Pszów - Wschód" z 17.02.2006 r, Uchwała Nr XXXVIII/255/2006 funkcjonuje jako teren oznaczony symbolem 14P. Zapisy z obowiązującego mpzp, to tereny ***obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.***
W zakresie Zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego wskazano cyt. 1. Zakazuje się, z zastrzeżeniem ust. 2:
1) lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko z mocy ustawy Prawo ochrony środowiska, z wyjątkiem przedsięwzięć w zakresie dróg i infrastruktury technicznej;
2) lokalizacji przedsięwzięć, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów;
3)** zagospodarowania i użytkowania terenów związanego z zbieraniem, **unieszkodliwianiem i przetwarzaniem odpadów, z wyjątkiem magazynowania odpadów powstających w wyniku prowadzenia w ich obrębie działalności usługowej lub produkcyjnej;
4) składowania opakowań, paliw, materiałów i substancji, w tym stanowiących materiał do produkcji, poza przystosowanymi do tego celu budowlami;
5) lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii;
6) lokalizacji i prowadzenia przedsięwzięć powodujących przekroczenia standardów jakości środowiska poza obszarem, do którego prowadzący instalacje lub urządzenie ma tytuł prawny;
7) przekształcania powierzchni ziemi nie związanego z realizacją inwestycji mieszczących się w zakresie przeznaczenia terenów określonego w planie;
8) zagospodarowania i użytkowania terenów lub ich części stwarzającego uciążliwość w stosunku do sąsiednich nieruchomości.

Teren 7P uzyskał stosowne pozytywne opinie i uzgodnienia: Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska - znak sprawy: IN.V.743.20.2018.MS z dn. 27.04.2018; Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu śl. - znak sprawy: NS/NZ-522-33-1985/18 z dn. 17.07.2018; Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny - znak sprawy - NS-NZ.743.86.2018 z dn. 03.08.18, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach - znak sprawy- WOOŚ.410.187.2018.AB - z dn. 28 maja 2018 r.

Wskazany zapis na terenie 7P , zapis cyt. odzysk złomu na terenie 7P wskazuje jednoznacznie na działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. Recykling metali odgrywa bardzo istotną rolę również ze względu na ochronę środowiska, ponieważ poprzez wzrost zagospodarowania złomu metali zmniejsza się ich negatywny wpływ na środowisko naturalne i zagrożenia wynikające z ich składowania, zmniejszają się nakłady energii oraz emisja zanieczyszczeń podczas procesu odzysku oraz przyczynia się do racjonalnego gospodarowania nieodnawialnymi lub trudno odnawialnymi źródłami surowców naturalnych.

- **obszar przeznaczony pod teren przemysłowy oznaczony na rysunku planu symbolem 8 P znajdujący się przy ulicy Ignacego Kraszewskiego;**

*Zapisy dla terenu 8P są zgodne z obowiązującym mpzp. Na podstawie wskazań Prognozy Oddziaływania, która nie wykazuje żadnego oddziaływania zapisów ustaleń planu. Teren 8P w obowiązującym planie "Mpzp Pszów - Wschód" z 17.02.2006 r, Uchwała Nr XXXVIII/255/2006 funkcjonuje jako teren oznaczony symbolem **18P**. Zapisy z obowiązującego mpzp, to tereny **obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,** dopuszczalne w obrębie terenu 18P – gospodarka odpadami, z wyjątkiem składowiska odpadów komunalnych. W zakresie Zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego wskazano cyt. 1. Zakazuje się, **z zastrzeżeniem ust. 2:***

1) lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko z mocy ustawy Prawo ochrony środowiska, z wyjątkiem przedsięwzięć w zakresie dróg i infrastruktury technicznej;

2) lokalizacji przedsięwzięć, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów;

3) zagospodarowania i użytkowania terenów związanego z zbieraniem, unieszkodliwianiem i przetwarzaniem odpadów, z wyjątkiem magazynowania odpadów powstających w wyniku prowadzenia w ich obrębie działalności usługowej lub produkcyjnej;

4) składowania opakowań, paliw, materiałów i substancji, w tym stanowiących materiał do produkcji, poza przystosowanymi do tego celu budowlami;

5) lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii;

6) lokalizacji i prowadzenia przedsięwzięć powodujących przekroczenia standardów jakości środowiska poza obszarem, do którego prowadzący instalacje lub urządzenie ma tytuł prawny;

7) przekształcania powierzchni ziemi nie związanego z realizacją inwestycji mieszczących się w zakresie przeznaczenia terenów określonego w planie;

8) zagospodarowania i użytkowania terenów lub ich części stwarzającego uciążliwość w stosunku do sąsiednich nieruchomości.

*2. **Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 4 nie dotyczą terenu 18P.***

Teren 8P uzyskał stosowne pozytywne opinie i uzgodnienia w zakresie ochrony środowiska: Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska - znak sprawy: IN.V.743.20.2018.MS z dn. 27.04.2018; Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu śl. - znak sprawy: NS/NZ-522-33-1985/18 z dn. 17.07.2018; Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny - znak sprawy - NS-NZ.743.86.2018 z dn. 03.08.18, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach - znak sprawy- WOOŚ.410.187.2018.AB - z dn. 28 maja 2018 r. Teren 8P jest w odległości min. 50m od granic administracyjnych miasta Rydułtowy i w odległości ok. 250 m od najbliższych zabudowań, gdzie wyznaczono teren 58R stanowiący skuteczną strefę buforową, dodatkowo na skutek uwag wprowadzono na terenie 58R przeznaczenie Z (teren we władaniu gminy) tj. tereny zieleni nieurządzonej, który stanowi dodatkowy bufor ochronny i izolacyjny dla terenu 8P.
Zapisy są zgodne ze Studium – obszary wskazane do zabudowy produkcyjnej.

- **obszar przeznaczony pod teren usługowy oznaczony na rysunku planu symbolem 32 U znajdujący się przy ulicy Ignacego Kraszewskiego;**

Obowiązują ustalenia *Mpzp Pszów - Wschód" z 17.02.2006 r, Uchwała Nr XXXVIII/255/2006 funkcjonuje jako teren oznaczony symbolem **41U.**.*

- **obszar po byłej kopalni KWK „Anna", który dokładnie opisują nieruchomości o nr 2448/245, 2467/245, 2471/245, 2610/80, 2472/245 oraz 2473/245 położone przy ul. Ks. Pawła Skwary, który to Gmina Miasto Pszów planuje przejąć od Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. z siedzibą w Bytomiu (wydzielone z terenów 1P, 2P, 3P) nie mają wpływu na środowisko. Pozostają wskazania na tych terenach obowiązującego mpzp.** *Wskazania w mpzp, jak dla terenów 8P, 7P.*

WW. ZMIANY NIE MAJĄ WPŁYWU NA WYKREOWANE WCZEŚNIEJ WSKAZANIA i ocenę dokumentu planu pod kątem ochrony środowiska i nie wymagają żadnych dodatkowych uzgodnień środowiskowych w tym zakresie.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w miesiącach marzec - sierpień 2017 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pszów powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto obszar obejmujący miasto Pszów. Powierzchnia obszaru objętego planem ok. 2028 ha. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XVII/127/2016 z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Pszów. Cały teren miasta ma pokrycie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (patrz rozdział 1.1), plany te powstawały w latach 2001 – 2012. Opracowanie nowego planu związane jest z koniecznością dostosowania zapisów planów do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, ujednolicenie planów dla całego miasta oraz uwzględnienia aktualnego stanu zagospodarowania miasta i potrzeb jego rozwoju.

Celem planu jest również umożliwienie rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenie miasta, wskazanie zasad dalszego zagospodarowania terenów zdegradowanych działalnością górniczą (składowiska odpadów pogórniczych), a także uwzględnienie zakończenia działalności przez KWK Anna. Obecnie trwa rozbiórka budynków znajdujących się na terenie zakładu. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2001 – 2012 wskazują podobne przeznaczenia terenu, jak te, które zostały wskazane w obecnie procedowanym projekcie mpzp, często jednak ustalenia obowiązujących mpzp nie pozwalają na racjonalne zagospodarowanie terenów zgodnie z zamierzeniami właścicieli/inwestorów lub też są niezgodne z obecnie obowiązującymi przepisami.

Na rysunku planu obowiązują następujące oznaczenia graficzne:

1) granica obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub tereny o różnych zasadach zagospodarowania;
3) nieprzekraczalne linie zabudowy;

Wyznaczono obiekty i obszary podlegające ochronione na mocy przepisów odrębnych lub na mocy ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

1) granica obszarów górniczych Rydłutowy I
2) granica obszarów górniczych Pszów III
3) granica terenów górniczych Rydłutowy I
4) granica terenów górniczych Pszów III
5) granica złóż węgla kamiennego „Anna”
6) granica złóż węgla kamiennego „Anna1”
7) granica złóż węgla kamiennego „Rydułtowy”
8) granica złóż węgla kamiennego i metanu „Rydułtowy 1”
9) strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej
10) strefa „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej

11) obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków
12) obiekty zabytkowe wpisane do ewidencji zabytków
13) stanowiska archeologiczne
14) strefa oddziaływania od cmentarza (50m, 150m, 500m);

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów – do 1 wyłożenia mpzp:

1) Tereny zabudowy mieszkaniowej:
   a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN**
   b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w zieleni **MNZ**
   c) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług **MNU**
   d) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW**
2) Tereny zabudowy usługowej **U**
3) Tereny zabudowy usług oświaty **UO**
4) Tereny zabudowy usług kultu religijnego **UKR**
5) Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej **P/U**
6) Tereny zabudowy przemysłowej **P**
7) Tereny sportu i rekreacji **US**
8) Tereny rolnicze **R**
9) Tereny zabudowy zagrodowej **RM**
10) Tereny cmentarzy **ZC**
11) Tereny ogródków działkowych **ZD**
12) Tereny zieleni urządzonej **ZP**
13) Tereny zieleni urządzonej z usługami **ZPU**
14) Tereny zieleni nieurządzonej **Z**
15) Tereny lasów **ZL**
16) Tereny dolesień **ZLL**
17) Tereny wód powierzchniowych śródlądowych **WS**
18) Terny komunikacji pieszej (przestrzenii publicznej) **KP**
19) Tereny elektroenergetyki **E**
20) Tereny gazownictwa **G**
21) Tereny wodociągów **W**
22) Tereny gospodarowania odpadami **NO**
23) Tereny infrastruktury technicznej **IT**
24) Tereny komunikacji i parkingów **KS**
25) Tereny komunikacji:
   a) Tereny drogi głównej ruchu przyspieszonego **KDGP**

b) Tereny drogi głównej **KDG**

c) Tereny drogi zbiorczej **KDZ**

d) Tereny drogi lokalnej **KDL**

e) Tereny drogi dojazdowej **KDD**

f) Teren drogi wewnętrznej **KDW**

g) Teren ciągu pieszo-jezdnego **KDX**

7. Rysunek planu zawiera następujące oznaczenia informacyjne, nie stanowiące ustaleń planu:

7) Projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
8) Projektowane użytki ekologiczne
9) Szyby górnicze
10) Zlikwidowane szyby górnicze
11) Przebieg sieci wodociągowej
12) Przebieg sieci kanalizacyjnej
13) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN300 PN 1,6MPa
14) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN200/100 PN 1,6MPa
15) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN250/80 PN 1,6MPa
16) Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN80 PN 1,6MPa
17) Przebieg sieci gazowej
18) Przebieg projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia DN300 PN 6,3MPa
19) Przebieg sieci ciepłowniczej
20) Przebieg sieci telekomunikacyjnej
21) Przebieg sieci elektroenergetycznej
22) Przebieg istniejącej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110kV
23) Zasieg oddziaływania tzw. strefa techniczna od linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110kV.

Legenda do 2 i 3-go wyłożenia mpzp zgodnie z rysunkiem planu.

Projekt planu wskazuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, i niewielkie wielorodzinnej i usługowej. Przy czym formy zabudowy stanowią w zdecydowanej większości rozwinięcie zabudowy już istniejącej i wskazanej w obowiązujących planach. Nowa zabudowa występuje na terenie i jest zgodna z przeznaczeniem i kierunkami zawartymi w dokumencie studium uwarunkowań dla gminy Pszów.

Na terenie miasta Pszów zabudowa zgrupowana jest przeważnie wzdłuż głównych ulic i nie obserwuje się tu tzw. rozlewania się zabudowy, kierunek ten jest kontynuowany w obecnie procedowanym projekcie mpzp.

Jako tereny, które w mniejszym stopniu były do tej pory zagospodarowane należy wskazać rejon południowo-wschodniej części miasta Pszów, pomiędzy ul. Tkoczów i ul. J. I. Kraszewskiego. Zaplanowano tu tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i usług sportu i rekreacji. Większe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wskazano na południe od Osiedla A. Bernackiego i na wschód od ul. Śląskiej. Tereny składowiska odpadów pogórniczych „Wrzosy" zostały wskazane jako tereny usług sportu i rekreacji, przy czym należy pamiętać, że wcześniej będzie musiał nastąpić proces ich rekultywacji. Przeznaczenie usług sportu i rekreacji jest w tym przypadku przeznaczeniem docelowym. Większe powierzchnie usługowe i produkcyjne wskazano również w rejonie ul. R. Traugutta i ul. W. Wróblewskiego. Nowym elementem zagospodarowania jest również cmentarz, który miałby powstać w Krzyżkowicach, przy ul. Gen. S. Grota – Roweckiego. Teren cmentarza wskazywany był już w mpzp z 2007 r., jak do tej pory nie poczyniono jednak żadnych prac związanych z budową cmentarza. Poza tymi nowymi terenami zabudowa będzie rozwijała się dość intensywnie, ale zawsze w ramach istniejącej już tkanki terenów zurbanizowanych stanowiąc jedynie ich rozwinięcie czy uzupełnienie.

Spośród nowych dróg projekt planu wskazuje przebieg drogi klasy główna ruchu przyśpieszonego, która stanowić miałaby wschodnią obwodnicę Pszowa, od ul. Pszowskiej, do ul. R. Traugutta. Jest to jedyna większa droga zaplanowana w projekcie planu. Pozostałe drogi klas lokalna i dojazdowa to niewielkie drogi mające służyć obsłudze nowo zaplanowanych terenów zurbanizowanych. Drogi te zwykle przecinają pola uprawne, część z dróg już istnieje, stanowią one drogi gruntowe, polne, np. ul. Gen. S. Grota Roweckiego czy ul. Dworska. Drogi nie przecinają cennych siedlisk, wyjątkiem jest tu jedynie droga klasy KDGP, która przecina proponowany do ochrony teren Dolina Radlińskiego Potoku. Ten sam teren przecinają dwie drogi klasy KDL. Przez proponowane do ochrony tereny Las Dąbrowiak oraz Dolina Dopływu spod Krzyżkowic zaplanowano przebieg dróg klas lokalna i dojazdowa, przy czym drogi te już istnieją w postaci dróg polnych, gruntowych. Wszystkie te drogi wskazywane były w obowiązujących mpzp, poza drogą, która ma przecinać teren Doliny Dopływu spod Krzyżkowic. W projekcie planu wskazano również wiele dróg klasy wewnętrzna, które mają służyć obsłudze nowych terenów mieszkaniowych. Drogi te zwykle przebiegają pośród istniejącej już zabudowy, zwykle po gruntach ornych, ugorach lub też drogach gruntowych.

Po wyłożeniu do publicznego wglądu, które miało miejsce w grudniu 2017 r. i styczniu 2018 r. wpłynęło wiele uwag wyrażających brak zgody na zmianę klasy DW933 z drogi klasy zbiorcza (w obowiązującym mpzp) na drogę klasy główna. Zmiana ta zaistniała w związku ze stanowiskiem Zarządu Dróg Wojewódzkich, które wpłynęło na etapie opiniowania (pismo znak WD-U.5500.P-105.2017.BGOŁ.13808.17 z dnia 30 sierpnia 2017 r.). Ze względu na znaczny opór społeczny droga ta została wyłączona z projektu planu.

W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego oraz obszarów i terenów górniczych, przy czym na terenie miasta nie przewiduje się już wystąpienia szkód górniczych. Eksploatacja prowadzona przez KWK Anna jest wygaszana, a sam zakład obecnie podlega likwidacji. Na analizowanym terenie nie występują zjawiska powodziowe, wskazano natomiast tereny osuwisk, które zostały uwzględnione w projekcie planu. Brak jest tu również obszarowych form ochrony przyrody, natomiast w opracowaniu ekofizjograficznym z 2017 r. wskazano granice terenów wartościowych pod względem przyrodniczym. Zostały one uwzględnione w projekcie planu, nie wskazuje się w ich obrębie możliwości urbanizacji. W projekcie planu uwzględniono występowanie zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego oraz w Gminnej Ewidencji Zabytków, a także występowanie stanowisk archeologicznych. Zostały one szczegółowo wymienione w tekście planu i wskazane w części rysunkowej. W generalnym ujęciu, choć miejscami skala zmian będzie duża, na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Najcenniejsze elementy przyrodnicze, lasy i doliny cieków pozostawiono jako wolne od zabudowy. W przypadku dróg będą one przecinały kilka dolin cieków, jednak nie zagrozi to ich funkcjonowaniu, o ile zachowane zostaną zwykłe w tych przypadkach procedury, takie jak pozostawienie przejść dla drobnych zwierząt na nowobudowanych mostach. Sprawy te winny zostać rozstrzygnięte na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje teren miasta Pszów, która położone jest w powiecie wodzisławskim, w województwie śląskim. Powierzchnia całej gminy wynosi 2044 ha wg danych GUS za 2016 r. W gminie zamieszkuje obecnie 14189 osób, średnia gęstość zaludnienia wynosi 550 osób na 1 km^2. Miasto Pszów położone jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego i graniczy: od zachodu z gminą Lubomia, od północnego zachodu z gminą Kornowac, od północnego wschodu z miastem Rydułtowy, od wschodu z miastem Radlin, od południa z miastem Wodzisław Śląski. W mieście Pszów nie wydzielono formalnie dzielnic, można tu jednak wyróżnić trzy główne części miasta t.j. Pszów, Pszowskie Doły i Krzyżkowice. Dodatkowo można wyróżnić na terenie miasta części miejscowości, które w pewien sposób wyróżniają się czy też są stosowane przez mieszkańców jako nazwy zwyczajowe: Pszowskie Doły, Kalwaria, Stara Maszyna, Kozłowina, Wrzosy. W Pszowie wydziela się również cztery osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: Osiedle Józefa Tytki, Osiedle Grunwaldzkie, Osiedle Tadeusza Kościuszki i Osiedle Alojzego Biernackiego.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego[1] cały obszar miasta znajduje się w obrębie prowincji Wyżyny Polskie (34), w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15).

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski cały obszar miasta leży w Dziale Wyżyn Południowopolskich C, Krainie Górnośląskiej C.3, Okręgu Rybnicko-Kędzierzawskim C.3.2, Podokręgu Wodzisławskim C.3.2.d.

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Pod względem tektonicznym obszar będący przedmiotem opracowania zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części niecki górnośląskiej. Jest ona wypełniona karbońskimi osadami węglonośnymi leżącymi na znacznie starszym krystaliniku górnośląskim. Osady karbońskie tego rejonu zaliczane są do serii paralicznej (warstwy brzegowe), wiekowo zaś przynależą one do namuru. Wydziela się tu następujące warstwy: pietrzkowickie, gruszowskie, jaklowickie oraz porębskie. Osady karbonu nie odsłaniają się na powierzchni terenu oraz na zdecydowanej większości terenu nie odsłaniają się spod utworów mioceńskich. Jedynie w rejonie centrum miasta oraz tzw. Starej Maszyny warstwy te odsłaniały się spośród warstw mioceńskich, co spowodowało, że właśnie tu rozpoczęły się pierwsze poszukiwania węgla kamiennego na początku XIX w. i tu zlokalizowano pierwsze szyby górnicze przyszłej KWK Anna. W kopalni eksploatowano pokłady 600 i 700, zalegające do głębokości 800 m p.p.t. Strop warstw karbońskich w tym rejonie zalegał na wysokości 280 m n.p.m.

Na karbonie zalegają osady trzeciorzędowego morza mioceńskiego (miocen – torton dolny i górny), które wypełniają rozległe zapadlisko tektoniczne obejmujące całą południową Polskę, powstałe w wyniku dźwigania się Karpat na południu. Osady te wykształcone zostały

[1] Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001 r.;

w postaci iłów piaszczystych i marglistych, piasków, żwirów i łupków ilastych z gipsem i anhydrytem. Miejscami nas terenie miasta Pszów, w szczególności na skłonach dolin utwory te odsłaniają się. Na Szczegółowej Mapie Geologicznej Polski ark. Rydułtowy utwory te oznaczone zostały odpowiednio jako Mt3 i Mtgi. Strop tych warstw zalega na wysokości od 220 m n.p.m. do 280 m n.p.m.[2]

Według Szczegółowej Mapy geologicznej Polski w skali 1:50000 ark. Rydułtowy[3] praktycznie całość analizowanego terenu przykrywają osady czwartorzędowe. Są to w zdecydowanej większości lessy i gliny lessopodobne iQp4, deponowane tu w czasie trwania zlodowacenia północnopolskiego. W niektórych częściach miasta (przeważnie na stokach dolin) spod osadów lessowych odsłaniają się piaski i żwiry wodnolodowcowe fg1Qp3. W dolinach cieków występują mułki, piaski i żwiry rzeczne fQh. Doliny cieków często są głęboko wcięte i mają charakter wąwozów, parowów lub jarów. Często wszystkie te formy występują w bliskiej odległości od siebie. Rozwinęły się one w strefach, gdzie w budowie powierzchniowej występują lessy podścielone żwirami i piaskami rzecznymi lub fluwioglacjalnymi, leżącymi na iłach mioceńskich. Ich powstanie ma związek ze znacznym nawodnieniem osadów piaszczysto żwirowych oraz wcięciem się koryt rzecznych w iły mioceńskie. Podcięcie erozyjne stoków oraz obciążenie wodą spowodowało zachwianie równowagi stoków i powstanie osuwisk w wyniku ruchów grawitacyjnych. Można to wiązać z pogłębieniem dolin w późnym glacjale i początkiem holocenu, oraz zawilgoceniem klimatu w okresie atlantyckim. Na młody wiek tych osadów wskazuje również ciągły, postępujący proces erozyjny.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące

Pszów położony jest w całości w zlewni rzeki Odry, jednak jego urozmaicona morfologia sprawia, że teren miasta podzielony jest pomiędzy aż cztery zlewnie II rzędu: Suminy, Syrynki, Olzy i Rudy. Część północna miasta, w rejonie Krzyżkowic znajduje się w zlewni Suminy (Suminka i Dopływ spod Krzyżkowic), część południowa i centralna miasta należy do zlewni Syrynki (Syrynka i Dopływ z Pszowa). Zlewnia Olzy obejmuje tereny w południowo-wschodniej części miasta (Jedłownicki Potok I Radliński Potok). Część wschodnia odwadniana przez Nacynę należy do zlewni Rudy. Najważniejsze cieki miasta to: Dopływ spod Krzyżkowic, Dopływ z Pszowa, Jedłownicki Potok, Nacyna, Radliński Potok, Suminka, Syrynka. Są to cieki, które zgodnie z KZGW posiadają hydronimy. Ze względu na fakt, że na obszarze miasta znajdują się strefy źródliskowe tych cieków zwykle maja one charakter niewielkich strumieni, potoków, a często nawet zwykłych rowów melioracyjnych. Prócz nich na terenie miasta znajduje się szereg innych, w zasadzie dość podobnych cieków. Ze względu na wysokość położenia miasto stanowi strefę źródliskową dla cieków zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego.

Największym ciekiem jest Syrynka wraz z zasilającym ją Dopływem z Pszowa. System ten odwadnia ok. 50 % powierzchni miasta. Charakterystyczna cechą Dopływu z Pszowa jest

[2] Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r;
[3] Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956 r.

zabudowany odcinek koryta na wysokości KWK „Anna". Fizjograficzny układ dolin rzeki Syrynki i jej dopływów jest stosunkowo mocno rozbudowany. Dopływy Syrynki spływają dolinami z terenu Pszowskich Dołów i południowo-zachodniej części Pszowa.

Rzeka Sumina ma swój początek w północnej części miasta, na wysokości ok. 280 m n.p.m. Rzeka płynie w kierunku północno-zachodnim i wypływa z miasta na wysokości ok. 250 m. Podobny przebieg ma Dopływ spod Krzyżkowic.

W obrębie zlewni Olzy, w południowo zachodniej części miasta mają swoje obszary źródliskowe dwa potoki – Potok Jedłownicki i Potok Radliński. Oba te cieki płyną w kierunku południowo-wschodnim, w odległości 1,5 km od swych źródeł wypływają poza granice miasta, a następnie łączą się ze sobą.

We wschodniej części miasta, na północ od Wrzosów i terenów należących do kopalni, w okolicy ul. Tragutta ma swoje źródła Nacyna z dopływami z Lasu Pańskiego (Głożyńskiego). Nacyna jest ważnym ciekiem zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego, jednocześnie jednak może stanowić przykład cieku, który został poddany bardzo silnej antropopresji i niemal całkowicie zatracił swój pierwotny charakter. Już jego źródła stanowi po prostu odciek z kanalizacji. Na wysokości Rybnika Nacyna jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych cieków w Polsce, praktycznie prowadzi ona wyłącznie ścieki i wody opadowe zebrane z kanalizacji deszczowych.

Wody stojące

Na terenie miasta występuje również szereg niewielkich zbiorników powierzchniowych, mających w zdecydowanej większości charakter stawów hodowlanych. Ogółem zinwentaryzowano tu 57 zbiorników. Są to min. stawy na Dopływie spod Krzyżkowic, stawy na bezimiennym cieku w rejonie Lasu Dąbrowiak, stawy w Lesie Pańskim, stawy w dolinie Dopływu z Pszowa znajdujące się w Pszowskich Dołach pomiędzy linią kolejową, a granicą lasu. Inny sztuczny zbiornik znajduje się w dolinie Potoku Radlińskiego, przy południowej granicy miasta, jako pozostałość po dawnej gliniance. Stawy i oczka wodne mają niewielkie powierzchnie, znajdują się tu tylko dwa stawy o powierzchni powyżej 1 ha (stawy na Dopływie spod Krzyżkowic, odpowiednio 1,71 ha i 1,04 ha), pozostałe stawy i oczka mają powierzchnie poniżej 1 ha. Zbiorników wodnych o powierzchni poniżej 0,1 ha jest aż 42. Pomimo niewielkiej powierzchni zbiorników mają one ważne znaczenie dla kształtowania hydrografii, przyrody i krajobrazu miasta. Należy również zwrócić uwagę, że w niemal każdym z wąwozów widoczne są ślady dawnych oczek czy stawików, gdyż niegdyś były one o wiele częstsze niż dziś, wykorzystywane one bowiem były przez miejscową ludność jako źródło zaopatrzenia w ryby.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie miasta nie stwierdzono terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, co spowodowane jest jego położeniem w górnej, źródliskowej części cieków. Brak jest tu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wydzielonych przez KZGW.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na terenie miasta Pszów nie występują ujęcia wód powierzchniowych, brak jest również stref ochronnych tego typu ujęć.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na terenie gminy Pszów wyróżnia się następujące pięć zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), wszystkie w zlewni Odry:

- **Lesznica z Jedłownickim** (kod: PLRW60006114889); przynależą do niej: Radliński Potok i Jedłownicki Potok w początkowych odcinkach.
- **Łęgoń I** (kod: PLRW600023115169); przynależą do niej: Syrynka i Dopływ z Pszowa.
- **Pleśnica** (kod: PLRW600023115322); marginalnie w granicach gminy – w zlewni bezimiennego cieku leśnego w północno-zachodniej części gminy.
- **Ruda do Zbiornika Rybnik bez potoków: z Przgędzy i Kamienia** (kod: PLRW60006115651); przynależy do niej rz. Nacyna w początkowym odcinku.
- **Sumina do Dopływu w Suminie** (kod: PLRW60006115683); przynależą do niej: Suminka i Dopływ spod Krzyżkowic.

Bezpośrednio jako jednolitą część wód powierzchniowych (JCWP maja często inną nazwę niż same cieki) uznawane są następujące cieki:

- Suminka - **Sumina do Dopływu w Suminie** (kod: PLRW60006115683)
- Nacyna - **Ruda do Zbiornika Rybnik bez potoków: z Przgędzy i Kamienia** (kod: PLRW60006115651)
- Jedłownicki Potok - **Lesznica z Jedłownickim** (kod: PLRW60006114889);

  Syrynka - **Łęgoń I** (kod: PLRW600023115169);

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice[4] analizowany obszar wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego XXII, podregion rybnicki XXII8, w którym główne poziomy użytkowe wód podziemnych mogą znajdować się w utworach czwartorzędowych, a miejscami mioceńskich.

Użytkowe poziomy wodonośne

Według Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000[5] na terenie miasta mogą występować nie mające znaczenia użytkowego podskórne wody czwartorzędowe. Jedynie w niewielkiej wschodniej części miasta znajduje się karboński użytkowy poziom wodonośny (jednostka hydrogeologiczna 6bC3). Jednostka ta również ma znikome znaczenie ponieważ jest silnie drenowana przez działalność kopalń węgla kamiennego.

Piętro wodonośne karbonu budują piaskowce serii mułowcowej, górnośląskiej i paralicznej. Tworzą one odrębne poziomy wodonośne, pozostające ze sobą w więzi hydraulicznej w obszarach sedymentacyjnych wyklinowań utworów nieprzepuszczalnych,

[4] Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;
[5] Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002 r.;

w strefach uskokowych i w zasięgu prowadzonych robót górniczych. Tworzą jeden zbiornik karboński o charakterze porowo-szczelinowym, przepływowy, zakryty i częściowo zakryty. Naturalne warunki hydrogeologiczne w wyznaczonym użytkowym poziomie wodonośnym zostały zakłócone na skutek prowadzonej eksploatacji węgla kamiennego w kopalniach „Jankowice", „Anna", Chwałowice", „Rymer" i „Marklowice". Górnicza eksploatacja złoża i prowadzone odwodnienie górotworu od przeszło 200 lat, spowodowały przeobrażenia warunków hydrogeologicznych do głębokości 1000 m, w tym obniżenie zwierciadła wody do głębokości 250-310 m. Wody użytkowe z tych poziomów są wypompowywane na powierzchnię szybami kopalń. Maksymalne głębokości wypływu wód użytkowych, dokumentowane w kopalniach, wynoszą od 165 do 310 m. Mapa Hydrogeologiczna Polski wydziela na analizowanym terenie jednostkę hydrogeologiczną 6bC3I. Zajmuje ona niewielki fragment wschodniej części miasta (rejon Pańskiego Lasu i składowiska Wrzosy). W karbońskim piętrze wodonośnym wydzielono jednostkę hydrogeologiczną 6bC3I. Średnia wydajność studni wierconej wynosi mniej niż 10 m^3/h, stopień zagrożenia tych wód jest średni, ze względu na możliwość występowania ognisk zanieczyszczeń, ale jednoczesne istnienie słaboprzepuszczalnej warstwy izolującej. Na analizowanym obszarze występują ogniska zanieczyszczeń tj. oczyszczalnia ścieków – mechaniczna, zrzut ścieków komunalnych, składowiska odpadów stałych oraz miejsca emisji pyłów i gazów. Jakość wód jest zła, zatem woda wymaga skomplikowanego uzdatnienia (III). Parametry tej jednostki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1 Główne parametry jednostek hydrogeologicznych

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m2/24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m3/24h/km2]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m3/24h/km2]
6bC3I	C	> 150 m	20 - 40	2,0	80	93	93

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003), materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) na obszarze gminy nie występują główne zbiorniki wód podziemnych.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych teren miasta Pszów podzielono na trzy JCWPd: nr 142 (centralna i zachodnia część miasta), 144 (północno-wschodnia część miasta) i 155 (południowo-wschodnia część miasta) .

Ujęcia wód podziemnych

Na terenie miasta Pszów nie występują ujęcia wód podziemnych, brak jest również stref ochronnych tego typu ujęć.

2.5 KLIMAT

Według podziału Polski na dzielnice rolno-klimatyczne R. Gumińskiego (1948), obszar ten należy do dzielnicy podsudeckiej w której liczba dni z przymrozkiem w ciągu roku waha się od 100 do 120, a czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 80-90 dni. Średnioroczne sumy opadów w wieloleciu 1961-1990 wynoszą 786 mm dla posterunku Wodzisław Śląski. Maksymalne miesięczne sumy opadów notuje się w lipcu, a minimalne w styczniu. Na obszarze Płaskowyżu Rybnickiego dominują wiatry SW (wylot Bramy Morawskiej), ich średnie prędkości wahają się od 2,8 do 3,3 m/s (Absalon i in, 1996).

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Ukształtowanie terenu

Zasadniczym elementem współczesnej rzeźby terenu miasta Pszów jest silnie rozczłonkowana wierzchowina Płaskowyżu Rybnickiego, wznosząca się na wysokość 295 – 311 m. n.p.m. Doliny rozczłonkowujące od południa powierzchnię płaskowyżu rozdzielone są garbami opadającymi w kierunku południowym i południowo-wschodnim. Garby mają charakter kopulastych pagórów przechodzących łagodnie w obniżenia dolinne o przeważającym charakterze denudacyjnym. Niektóre doliny są odwadniane ciekami okresowymi. Do głównych dolin uchodzi szereg krótkich dolinek denudacyjnych. Nachylenie stoków wynosi najczęściej 8 – 15%, a lokalnie sięga 20-30%. Brak jest wyraźnych górnych krawędzi dolin, co jest charakterystyczne dla erodowanych wysoczyzn lessowych. Głębokość wcięcia dolin (przy południowo-wschodniej granicy miasta) sięga 10 – 15 m. Szczególnie duże wysokości względne oraz nachylenia stoków cechuje górną część systemu dolinnego Syrynki. Odmienny charakter ma szeroka, płaska nieckowata dolina Nacyny. Jej stoki rzadko są nachylone ponad 5%, głębokość wcięcia wynosi ok. 7-8 m. Najniżej położonym miejscem w gminie jest dolina Syrynki, w miejscu gdzie ciek opuszcza teren miasta. Rzędne wynoszą tu ok. 230 m n.p.m. W kształtowaniu rzeźby terenu duży udział mają procesy spłukiwania oraz erozji linijnej, której (w przypadku znaczniejszego zawilgocenia osadów zawierających znaczną domieszkę części spławianych oraz dużego nachylenia stoku) lokalnie mogą towarzyszyć procesy sufozji.

Głównymi antropogenicznymi elementami rzeźby, istotnie wpływającymi na krajobraz są: uformowane wzniesienie na terenie byłych osadników KWK Anna o wysokości względnej ok. 35 m oraz aktualnie kształtowana bryła rekultywowanego zwałowiska „Wrzosy" o przewidywanej wysokości względnej sięgającej 55 -60 m. Obecnie wysokość zwałowiska Wrzosy to ok. 350 – 355 m n.p.m. (pomiar wg odbiornika GPS). Składowisko „Wrzosy" składa się z dwóch hałd, jednej niższej położonej bliżej centrum miasta i wyższej, kształtowanej na podobieństwo szeroko rozpoznawalnej hałdy Szarlota z Rydułtów, położonej bliżej Pańskiego Lasu. Mniejsze znaczenie dla ukształtowania terenu ma bryła zbiorników wody pitnej „Pszów" o wysokości względnej ok. 9 m, choć są one dobrze widoczne ze względu na położenie przy trasie wyjazdowej z miasta w kierunku Rydułtów (ul. R. Traugutta).

Ukształtowanie powierzchni i własności osadów lessowych sprawiają, że na znacznych obszarach wierzchowiny występują dobre warunki geologiczno-inżynierskie, gwałtownie pogarszające się w miejscach płytkiego zalegania zwierciadła wód gruntowych, a także w miarę wzrostu nachylenia stoków. Wychodnie osadów trzeciorzędowych położone na stromych i zawodnionych stokach mają niekorzystne warunki geologiczno-inżynierskie. Niekorzystne dla zabudowy są osady den dolin. Mają zmienne własności wytrzymałościowe, płytko zalega w nich zwierciadło wód gruntowych. Jednocześnie ukształtowanie terenu wpływa niezwykle korzystnie na krajobraz całej gminy, jej sieć hydrograficzną oraz walory przyrody ożywionej.

Zjawiska osuwiskowe

W marcu 2018 r. Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim przekazało zupełnie nowy materiał przedstawiający zagadnienia osuwiskowe w postaci map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi gminy Pszów.[6] Zostały one dodane do projektu mpzp zgodnie z obowiązującymi przepisami. Aktualność tych danych to grudzień 2017 r.

W ramach prac nad SOPO – Systemem Ochrony Przeciwosuwiskowej Państwowy Instytut Geologiczny wykonał „Mapę osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Pszów w skali 1:10000". W dokumentacji przyjęto następujące nazewnictwo:.

Tereny zagrożone ruchami masowymi są obszarami (wyznaczone poza osuwiskami), w których obecne są czynniki wskazujące na występowanie ruchów masowych w przeszłości, a zatem są obszarami gdzie można spodziewać się ponownego rozwoju ruchów masowych w przyszłości;

Osuwiska – to tereny na których obserwuje się ruchy masowe ziemi. Osuwiska dzielą się na:

osuwiska aktywne ciągle są w ciągłym ruchu lub objawy ich aktywności występowały w trakcie prowadzenia rejestracji, albo w ciągu co najmniej ostatnich 5 lat.

osuwiska aktywne okresowo - objawy aktywności występowały w nieregularnych odstępach czasu, w ciągu ostatnich 50 lat.

Osuwiska nieaktywne są ustabilizowane, w ich obrębie nie obserwowano i nie udokumentowano objawów aktywności w ciągu co najmniej ostatnich 50 lat.

Na terenie gminy oznaczono 45 osuwisk aktywnych (ok. 18,45 ha), 73 aktywne okresowo (ok. 51,84 ha), 23 nieaktywne (ok. 97,67 ha) oraz 20 terenów zagrożonych (ok. 61 ha). Osuwiska zlokalizowane są najczęściej na stromych stokach dolin cieków.

Jak wynika z dotychczasowych obserwacji większość osuwisk na analizowanych terenach powstaje w wyniku dynamicznych czynników naturalnych (infiltracji wód opadowych i roztopowych oraz podcięcia erozyjnego), które wykorzystywały naturalne predyspozycje danych obszarów do uruchomienia mas skalnych (tzw. czynniki statyczne): podatność podłoża na osuwanie – obecność utworów luźnych i warstw o różnej litologii i przepuszczalności. Szczególne zagrożenie stwarza infiltracja wód roztopowych

[6] Piotrowski A., Górka K. map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi gminy Pszów, Państwowy Instytut Geologiczny w Sosnowcu, grudzień 2017 r.

i opadowych oraz podcięcie erozyjne stoków, na których występują miąższe pokrywy piasków, żwirów, iłów, glin i lessów. Większe ruchy masowe na tym obszarze mogą wystąpić także w wyniku podcięcia stoków podczas wezbrań i powodzi. Na powstawanie osuwisk ma prawdopodobnie wpływ aktywność uskoków występujących w utworach górnego karbonu, które stanowią podłoże skalne gminy. Nie wyjaśnione zostały zagadnienia wiążące powstawanie osuwisk z podziemną eksploatacją w kopalniach Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, która wpływa na aktywność sejsmiczną obszaru Górnego Śląska. Przeciwdziałanie ruchom masowym powinno polegać na sprawnej melioracji obszaru, która spowoduje szybkie odprowadzenie nadmiaru wód roztopowych i opadowych. Nie powinno się wycinać drzew i krzewów porastających zbocza terenów objętych osuwiskami, gdyż roślinność zdecydowanie hamuje i ogranicza rozwój ruchów masowych. W przypadku powstania np. nowego zsuwu należy miejsce to obsiać trawą lub obsadzić drzewami. Ponadto tereny objęte osuwiskami powinny być wyłączone spod budownictwa, a w przypadku ich zabudowy wszelkie planowane inwestycje inżynierskie i budowlane powinny zostać poprzedzone badaniami geologiczno – inżynierskimi. Dokładne rozpoznanie warunków geologicznych i szczegółowe badania geologiczno – inżynierskie gruntu mogą jednoznacznie stwierdzić przydatność tych terenów do zabudowy i określić możliwości ich zabudowy. Pozwolą one także na wskazanie sposobu zabezpieczenia istniejących budynków, budowli i infrastruktury drogowej i komunalnej znajdujących się na terenach zagrożonych. Rozwiązania takie często jednak wykraczają poza teren jednej działki budowlanej i obejmują np. obszar całego narażonego zbocza.

Osiadania terenu na skutek eksploatacji górniczej i grunty antropogenicznie przekształcone

Na terenie miasta Pszów podziemna eksploatacja górnicza prowadzona była przez ponad 185 lat, gdyż początki KWK Anna to rok 1832 r. Być może przed tą datą również prowadzone były jakieś prace górnicze np. w formie biedaszybów, o których nie zachowały się informacje historyczne. Nie mniej przez te wszystkie lata ukształtowanie terenu miasta było poddawane odkształceniom związanym z prowadzonymi w podłożu pracami górniczymi. Niestety brak jest dostępnych danych, które przedstawiałyby jakie wpływy eksploatacji nastąpiły przez lata prowadzenia eksploatacji. Obecnie KWK Anna jest postawiona w stan likwidacji, a KWK Rydułtowy kończy eksploatację ostatniej ściany w granicach gminy Pszów. Osiadania związane z prowadzeniem tej eksploatacji będą nieznaczne, a w następnych latach nie będzie ona już prowadzona na terenie miasta, co zakończy niemal 200-letnią historię górnictwa węgla kamiennego w Pszowie. Należy zauważyć, że pomimo intensywnej wieloletniej eksploatacji wpływy na powierzchni nie wydają się znaczące. Brak jest na terenie gminy, tak charakterystycznych dla innych gmin górniczych, zalewisk, uskoków, zdeformowanych ulic itp.

Duże zmiany ukształtowania terenu miasta związane są ze składowaniem odpadów pogórniczych oraz terenem po zakładzie górniczym Anna. Jeśli idzie o składowiska odpadów to można tu wyróżnić dwa rodzaje terenu. Pierwszy to składowiska odpadów położone w otoczeniu KWK Anna, deponowane tu prawdopodobnie jeszcze przed 1945 rokiem. Obecnie

są one już od lat porośnięte lasem i zadrzewieniami. Drugi teren to dwa nowe składowiska położone pomiędzy ul. R. Traugutta i Pańskim Lasem.

Interesującym elementem zagospodarowania gminy, mającym również swój ważny kontekst historyczny, są szyby KWK Anna. W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie szybów, które znajdowały się na terenie miasta:

Tabela 2 Szyby górnicze na terenie miasta Pszów

l.p.	Nazwa	Data głębienia szybu	Data likwidacji szybu	Lokalizacja	Uwagi
1	Szyb Jan (jako Johannes)	1855	2011	Teren KWK Anna	
2	Szyb Chrobry I (jako Rudolf)	1911	Niezlikwidowany	Teren KWK Anna	
3	Szyb Chrobry II	1963	2015	Teren KWK Anna	
4	Szyb Ryszard II	1960	Niezlikwidowany	Na płn. od ul. Bohaterów Westerplatte	
5	Szyb Zawada (Powietrzny IV)	1918	1993	Rejon ul. Szybowej, miasto Wodzisław Śląski	Szyb znajdował się na terenie miasta Wodzisław Śląski
6	Szyb Powietrzny III	1904	1966	Pszowskie Doły, w zagajniku na wschód od linii kolejowej	Dokładna lokalizacja nieznana
7	Szyb Uttgenant (Powietrzny I)	1863	1927	Na północ od ul. Paderewskiego	Dokładna lokalizacja nieznana
8	Szyb Ryszard (Powietrzny II)	1834	1969	Na płn. od ul. Bohaterów Westerplatte	
9	Szyb Ignacy	1910	1966	Na północ od ul. F. Chrószcza, obecnie znajduje się tu restauracja Ignacowy Dwór	Dokładna lokalizacja nieznana

Duża część z tych szybów została już zlikwidowana, nie mniej mogą one stanowić istotny element dla dalszego zagospodarowywania terenu. Przyjmuje się, że w promieniu 20 metrów od szybu nie powinna być lokalizowana nowa zabudowa, chyba, że zostaną wprowadzone odpowiednie zabezpieczenia lub też sam szyb został odpowiednio zabezpieczony. Każdorazowo jednak na etapie projektowym wymagane jest przeprowadzenie specjalistycznej oceny geotechnicznej.

Ciekawych informacji na temat KWK Anna i historii górnictwa w Pszowie dostarcza wydana w 2002 r. książka „Kopalnia węgla kamiennego Anna w latach 1832 – 2002”[7], warto zapoznać się z tą interesująca pozycją.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Użytkowanie terenu

Pomimo, że gmina Pszów formalnie jest miastem, to jednak zdecydowanie dominują tu grunty rolne, w dużej mierze pozostające w użytkowaniu. Powierzchnia gruntów rolnych wynosi 1253,08 ha, czyli 61,5% powierzchni gminy, z tego zdecydowanie w użytkach przeważają użytki rolne R. Lasów i zadrzewień na terenie gminy jest stosunkowo niewiele, łączna ich powierzchnia to ok. 287,49 ha, co stanowi 14,11% powierzchni gminy. Gruntów zurbanizowanych jest 295,93 ha, co łącznie z terenami komunikacji daje 387,05 ha, czyli 19% powierzchni gminy. Wody powierzchniowe obejmują zaledwie 2,14 ha, co stanowi tylko 0,11% powierzchni gminy, nie mniej jednak mają one duże znaczenie dla kształtowania krajobrazu, sieci hydrograficznej oraz przyrody ożywionej gminy.

Typy gleb

Na terenie gminy Pszów dominują niemal równorzędnie dwa typy gleb: gleby pseudobielicowe (473,22 ha) oraz gleby brunatne właściwe (428,95 ha). Ich występowanie związane jest z rozległymi pokrywami wysoczyzn lessowych, ich rozmieszczenie na terenie gminy jest dość równomierne. Gleby brunatne właściwe występują niewielkimi płatami w rejonie Pszowskich Dołów oraz w północnej części Krzyżowic. Ich powierzchnia to ok. 70 ha. Dość duży jest również na terenie gminy udział czarnych ziem zdegradowanych i gleb szarych, zajmują one ok. 108,37 ha. Występują one na skłonach dolin cieków. Udział pozostałych gleb jest marginalny, również one występują przeważnie w dolinach cieków. Na terenie gminy występują następujące typy gleb:

- A – Gleby bielicowe i pseudobielicowe 473,22 ha, 43,05% powierzchni gleb;
- Bw – Gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne 428,95 ha, 39,02% powierzchni gleb;
- Dz – Czarne ziemie zdegradowane i gleby szare 108,37 ha, 9,86% powierzchni gleb;
- B - Gleby brunatne właściwe 70,64 ha, 6,43% powierzchni gleb;
- F - Mady 10,64 ha, 0,97% powierzchni gleb;
- Fg – Gleby aluwialne glejowe 5,72 ha, 0,52% powierzchni gleb;
- E – Gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe 1,76 ha, 0,16% powierzchni gleb;

Uwaga: dane dotyczące typów gleb pochodzą z map pozostających w zasobie IUNG w Puławach, stąd też powierzchnie typów gleb i kompleksów rolniczej przydatności gleb różnią

[7] Jenczimonka M., Urbasik M., Kopalnia węgla kamiennego Anna w latach 1832 – 2002, Pszów 2002 r.

się w stosunku do danych ewidencyjnych dotyczących klasoużytków (zasób geodezyjny Starostwa Powiatowegow Wodzisławiu).

Kompleksy przydatności rolniczej

Podobnie jak i w przypadku typów gleb, tak i w przypadku kompleksów rolniczej przydatności gleb dominują równorzędnie dwa kompleksy: pszenny wadliwy (383,24 ha) oraz pszenny dobry (310,22 ha). Ich występowanie związane jest z rozległymi pokrywami wysoczyzn lessowych, a rozmieszczenie na terenie gminy jest dość równomierne. Dość duży jest udział użytków zielonych średnich, które występują głównie w dolinach cieków. Zajmują one powierzchnie 235,72 ha. Wyróżnia się jeszcze udział kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego, którego powierzchnia na terenie gminy to 97,71 ha. Kompleks ten zajmuje skrzydła dolin cieków i związany jest z występowaniem gleb szarych. Udział pozostałych kompleksów jest marginalny. Na terenie gminy występują następujące kompleksy rolniczej przydatności gleb:

3 – Kompleks pszenny wadliwy 383,24 ha, 34,86%;

2 – Kompleks pszenny dobry 310,22 ha, 28,22%;

2z – Użytki zielone średnie 235,72 ha, 21,44%;

8 – Kompleks zbożowo-pastewny mocny 97,71 ha, 8,89%;

4 – Kompleks żytni bardzo dobry 19,15 ha, 1,74%;

3z – Użytki zielone słabe i bardzo słabe 18,38 ha, 1,67%;

5 – Kompleks żytni dobry 11,69 ha, 1,06%;

6 – Kompleks żytni słaby 11,67 ha, 1,06%;

1 – Kompleks pszenny bardzo dobry 10,90 ha, 0,99%;

7 – Kompleks żytni bardzo dobry 0,60 ha, 0,05%;

Bonitacja

Na terenie gminy duży jest udział gleb dobrych (39,97% powierzchni użytków rolnych) oraz gleb średniodobrych (51,89% powierzchni użytków rolnych). Udział gleb słabych jest niewielki, co może być zaskakujące biorąc pod uwagę położenie gminy w ROW, wieloletnią działalność kopalni oraz sam miejski statut gminy. Grunty słabe zajmują 8,15 ha powierzchni wszystkich gruntów rolnych. Grunty klasy III przeważają w południowo-wschodniej części miasta, zaś grunty klasy IV w części północnej (Krzyżkowice). Z kolei największe skupienie gleb klasy V i VI widoczne jest w południowo-zachodniej części miasta, w rejonie Pszowskich Dołów.

Na terenie gminy zdecydowanie przeważają grunty orne, które zajmują niemal 80% wszystkich użytków rolnych. Udział łąk i pastwisk rozkłada się równomiernie po ok. 10% użytków rolnych. Grunty orne występują niemal równomiernie na całym terenie gminy, powierzchnie pastwisk przeważają w rejonie Pszowskich Dołów (południowo-zachodnia część miasta), zaś łąki w dolinach cieków.

Należy zaznaczyć, że ze względu na dobre klasy gleb duża część rolniczej przestrzeni produkcyjnej pozostaje w użytkowaniu. Strukturę klas glebowych przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 3 Użytkowanie powierzchni gminy Pszów na podstawie mapy ewidencyjnej

Grupa użytków gruntowych	Rodzaj użytku gruntowego	Oznaczenie	Gmina Pszów ha / %	
Użytki rolne	Grunty orne	R	952,65	46,76
	Sady	S	11,29	0,55
	Łąki trwałe	Ł	125,55	6,16
	Pastwiska trwałe	Ps	129,43	6,35
	Użytki rolne zabudowane	BR	26,22	1,29
		Lzr	1,74	0,09
	Grunty pod stawami	Wsr	2,12	0,1
	Rowy	W	4,08	0,2
	Użytki rolne razem		**1253,08**	**61,5**
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Lasy	Ls	248,85	12,21
	Grunty zadrzewione i zakrzewione	Lz	38,64	1,90
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem		**287,49**	**14,11**
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny mieszkaniowe	B	197,88	9,71
	Tereny przemysłowe	Ba	38,88	1,91
	Inne tereny zabudowane	Bi	29,49	1,45
	Zurbanizowane tereny niezabudowane	Bp	2,9	0,14
	Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	Bz	26,78	1,31
	Użytki kopalne	K	Brak	
	Tereny komunikacji			
	Drogi	Dr	80,61	3,96
	Tereny kolejowe	Tk	4,1	0,20
	Inne tereny komunikacyjne	Ti	6,34	0,31

		K	0,07	0
	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem		**296,00**	**14,53**
Użytki ekologiczne	Użytki ekologiczne	E	**-**	**-**
Nieużytki	Nieużytki	N	**67,05**	**3,29**
Grunty pod wodami	Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	Wm	Brak	
	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	Wp	1,71	0,08
	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	Ws	0,43	0,02
	Grunty pod wodami razem		**2,14**	**0,11**
Tereny różne	Tereny różne	Tr	40,57	1,99
Razem			**2037,38**	**100**

Tabela 4 Bonitacja gleb gminy Pszów na podstawie mapy ewidencyjnej

Klasa gleby	RIIIa	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI	ŁIII	ŁIV	ŁV	ŁVI	PsIII	PsIV	PsV	PsVI
Gmina Pszów ok. 1251,11 ha	89,38	396,99	382,56	109,68	10,84	1,53	11,95	83,78	27,74	3,37	1,65	73,17	46,47	12
100%	7,14	31,73	30,58	8,77	0,87	0,12	0,96	6,70	2,22	0,27	0,13	5,85	3,71	0,96

3.4 ZASOBY NATURALNE

Obecnie na terenie gminy Pszów znajdują się trzy udokumentowane złoża kopalin, wszystkie trzy to złoża węgla kamiennego: Anna (ID Midas 376), Rydułtowy (ID Midas 378) oraz złoże Anna 1 (ID Midas 16500). Eksploatacja złóż prowadzona jest przez KWK Rydułtowy, zaś KWK Anna jest likwidowana przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń. Wyznaczono tu dwa obszary i tereny górnicze: Pszów III i Rydułtowy I. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez KWK Rydułtowy eksploatacja na terenie gminy jest już obecnie kończona i nie przewiduje się jej prowadzenia w przyszłości. Więcej informacji na temat górnictwa na terenie gminy przedstawiono w rozdziale 2.6.1.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Roślinność potencjalna

Wg J. M. Matuszkiewicza[8], roślinność potencjalna na terenie gminy reprezentowana była przez następujące zbiorowiska:

[8] J. M. Matuszkiewicz: *Potencjalna roślinność naturalna Polski*. IGiPZ PAN, Warszawa 2008 r.

- niżowe łęgi olszowe i jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum* (w dolinach cieków);
- grądy subkontynentalne dębowo-lipowo-grabowe *Tilio-Carpinetum* (na obszarze wysoczyzn lessowych i w wyższych partiach dolin);
- żyzna buczyna niżowa *Melico-Fagetum*, (na obszarze wysoczyzn lessowych i w wyższych partiach dolin);

Obecnie na terenie gminy naturalnych zbiorowisk praktycznie brak. Niewielkie fragmenty lasów łęgowych, grądów i buczyn ostały się jedynie w miejscach nieprzydatnych dla rolnictwa, a więc w głęboko wciętych wąwozach i parowach. Wszystkie one zostały wskazane w rozdziale 2.9 jako tereny cenne pod względem przyrodniczym. Miejscami fragmenty grądów i buczyn widoczne są również pośród gospodarczych lasów, które rozciągają się pomiędzy Pszowem, a Syrynią. Lasy łęgowe z kolei mogą pojawiać się samoistnie w podmokłych dolinach cieków na skutek zaprzestania wykaszania łąk czy wypasu.

Roślinność rzeczywista

W mieście Pszów można wyróżnić trzy główne jednostki: kompleksy leśne w części zachodniej, ściśle zabudowane tereny centrum miasta, oraz tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej wraz z przyległymi do nich użytkami rolnymi. W niektórych miejscach występują wielkoobszarowe gospodarstwa rolne (min. południowo-wschodnia część miasta). Wielkoobszarowe gospodarstwa rolne przedstawiają niską wartość przyrodniczą, o ich wartości stanowią przede wszystkim zadrzewienia porastające głęboko wcięte doliny cieków, których nie dało wykorzystać się rolniczo. Takie miejsca występują np. pomiędzy ul. J. Kraszewskiego i ul. Dożynkową, czy w Krzyżowicach, po obu stronach ul. Gen. S. Grota-Rowieckiego. Mają one często charakter podmokły i porośnięte są zadrzewieniami łęgowymi, grądowymi lub buczynami. Np. bardzo wysoką wartość przyrodniczą posiada wąwóz porośnięty grabami i bukami, który znajduje się na wschód od ul. Kolberga, czy wąwóz położony w Pszowskich Dołach, na południe od ul. Lubomskiej. Wąwozy te, czy parowy posiadają bardzo wysokie walory przyrodnicze i wszystkie powinny być objęte ochroną jako użytki ekologiczne lub zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Cechą charakterystyczną miasta jest stosunkowo niewielki udział powierzchni leśnych, które zajmują ok. 287 ha co stanowi ok. 14,11% powierzchni Pszowa. Prawie 68% powierzchni leśnej skupiona jest w jednym kompleksie Lasów Syryńskich. Pozostałe lasy to niewielkie obszary: Las Dąbrowiak w północnej części miasta, Czarny Las w bliskim sąsiedztwie kopalni i Las Pański przy jego wschodniej granicy.

Na terenie miasta występują również drobne stawy i oczka wodne, nie tworzą one jednak większych skupisk czy ciągów. Te tereny wodne stanowią potencjalne siedliska żerowania i rozrodu płazów i stanowią ważny element dla kształtowania krajobrazu miasta.

Tak więc do najważniejszych terenów w Pszowie należy zaliczyć Las Syryński, dolinę Syrynki wraz z dopływami oraz poszczególne jara i wąwozy. Poza tymi terenami na obszarze

gminy nie występują szczególnie cenne walory przyrodnicze, nie zinwentaryzowano również siedlisk gatunków rzadkich i chronionych (poza występującymi powszechnie drobnymi ssakami, ptakami, gadami i płazami). Na przestrzeni lat, w literaturze przedmiotu nie pojawiały się informacje o siedliskach, czy stanowiskach gatunków chronionych na terenie gminy, które warto by było poddać ochronie, co jest nieco zaskakujące, gdyż w gminie tego typu terenów nie brakuje. Wskazuje się w tym miejscu na doliny cieków oraz na kompleksy leśne, zwłaszcza buczyny w wąwozach lasu w Syryni oraz wszystkie pozostałe wąwozy i parowy, które warto chronić przed zmianą przeznaczenia. Na terenie miasta znajduje się również szereg drzew, które z powodzeniem mogłyby stanowić pomniki przyrody, tak jako pojedyncze drzewa, jak i jako aleje, czy szpalery.

W związku z brakiem dokładnych, potwierdzonych badaniami naukowymi, opracowań dotyczących flory i fauny miasta Pszów zwraca się uwagę na konieczność przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej dla siedlisk oraz dla następujących grup systematycznych: ssaki, ptaki, gady, płazy, mięczaki związane ze środowiskiem wodnym (ślimaki i małże), rośliny naczyniowe i grzyby i mszaki (stosownie do możliwości i potrzeb)[9]. Wynikiem inwentaryzacji powinno stać się ustanowienie form ochrony przyrody, głównie użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, a także pomników przyrody. Dla potrzeb ekofizjografii z 2017 r. (patrz rozdział 2.9) wskazano najważniejsze tereny, które powinny zostać poddane ochronie przed zabudową i zmianami przeznaczenia. Szczegółowe rozpoznanie walorów przyrodniczych wymaga jednak dokonania pełniejszej inwentaryzacji w całym sezonie wegetacyjnym.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Na terenie gminy Pszów nie zostały wyznaczone żadne obszarowe formy ochrony przyrody, ani pomniki przyrody w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, co jest nieco zaskakujące, gdyż znajduje się tu szereg terenów cennych pod względem przyrodniczym. Rośnie tu również wiele drzew, tak samotnych, jak i w formie szpalerów, czy alei, które mogłyby zostać uznane za pomniki przyrody. W studium uwarunkowań z 1999 r. z póź. zm. zaproponowano objęcie ochroną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego dwóch terenów "Pszowskie Doły" i "Kalwaria". Na terenie miasta znajduje się więcej terenów, które z powodzeniem mogłyby podlegać ustawowej ochronie, takich jak zadrzewienia śródpolne, oczka wodne, stawy, nie użytkowane rolniczo wąwozy. Dla potrzeb ekofizjografii z 2017 r. zinwentaryzowano te tereny, a granice proponowanych obszarów „Pszowskie Doły” i „Kalwaria” dostosowano do współczesnych podkładów mapowych oraz do rzeczywistych wartości przyrodniczych, które tam występują. Główną wartością na terenie miasta są głęboko wcięte doliny cieków, mające postać parowów lub wąwozów. Porośnięte są one zwykle roślinnością łęgową, a w wyższych partiach fragmentami grądów lub buczyn. Częste jest występowanie w dnach dolin niewielkich stawów lub oczek wodnych. Nieco odmienny charakter ma tu jedynie Kalwaria, gdzie znajdują się zabytkowe stacje drogi krzyżowej położone w urozmaiconym morfologicznie terenie. Wartość przyrodnicza jest tu mniejsza, nie mniej i tu znajdują się

[9] Bernacik A., Spychała M., Programowanie ochrony środowiska w gminie, Sorus, 2007 r.

fragmenty buczyn, a teren przedstawia przede wszystkim duże walory krajobrazowe. Do objęcia ochroną proponuje się następujące tereny:

- 01 Pszowskie Doły – jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy;
- 02 Kalwaria – jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy;
- 03 Dolina Dopływu spod Krzyżkowic – jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy;
- 04 Las Dąbrowiak - – jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy;
- 05 Stawy w Lesie Pańskim – jako użytek ekologiczny;
- 06 Dolina Radlińskiego Potoku – jako użytek ekologiczny;
- 07 Dolina Dopływu do Radlińskiego Potoku – jako użytek ekologiczny;

Powyższej listy nie należy traktować jako zamkniętej, gdyż dla terenu miasta nie została jak do tej pory wykonana inwentaryzacja przyrodnicza. Powyższe tereny posiadają walory przyrodnicze i powinny być objęte ochroną jako zespoły przyrodniczo-krajobrazowe lub użytki ekologiczne, nie mniej najważniejsza jest ich ochrona przed zmianą przeznaczenia i zagospodarowania. W przypadku terenu Kalwarii walory przyrodnicze są nieco mniejsze, z tego też powodu możliwe jest tu utworzenie parku, co jednocześnie nie przekreśla możliwości ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

2.10 KRAJOBRAZ

Krajobraz miasta Pszów w dużej mierze determinowany jest istnieniem pokrywy lessowej, w której wykształciły się systemy głęboko wciętych dolin i parowów. Na tak ukształtowany typ rzeźby nakłada się długoletnie zagospodarowanie centrum miasta, które rozwijało się w oparciu o Sanktuarium Matki Bożej Uśmiechniętej (datowana na poł. XVIII w.) oraz o zabudowania kopalni „Anna" (rok budowy 1832). Na tak dużym obszarze występuje szereg różnych rodzajów krajobrazu: krajobraz typowo miejski z zabudową jedno i wielorodzinną (centrum miasta), krajobraz przemysłowy (rejon KWK Anna z bardzo ciekawym otwarciem widokowym na zabudowania kopalni z wiaduktu na ul. Ks. P. Skwary), krajobraz zdegradowany (niezrekultywowane i czynne jeszcze hałdy we Wrzosach), krajobraz rolniczy (na większości terenów poza centrum miasta – Pszowskie Doły, Stara Maszyna, Krzyżkowice, południowa część miasta), krajobraz naturalny i półnaturalny (tereny leśne Lasu Syryńskiego, Pszowskie Doły, nie wykorzystywane rolniczo doliny cieków). Na większości terenów miasta występuje krajobraz kulturowy związany z działalnością rolniczą. Tereny upraw przeplatane są zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz zadrzewieniemi parowów. Procesy erozyjne były dość intensywne i doprowadziły do wykształcenia rzeźby falisto-pagórkowatej. Dominującą formę zabudowy stanowi budownictwo jednorodzinne i zagrodowe. Na analizowanym terenie brak jest, z kilkoma wyjątkami, szczególnych dominant krajobrazowych, ale dość częste są otwarcia widokowe związane ze znacznymi przewyższeniami parowów. Spośród znaczących dominant wyróżnić należy wieże kościołów: pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny (słynna w Ziemi Rybnickiej bazylika mniejsza, znane centrum pielgrzymkowe), a także zabudowania szybu Chrobry na terenie KWK Anna (szyb prawdopodobnie przeznaczony do likwidacji) oraz

zwałowiska odpadów górniczych we Wrzosach. Tereny zwałowisk mogą budzić mieszane uczucia. Z jednej strony są to niewątpliwie formy, które szpecą i degradują krajobraz. Z drugiej jednak, po właściwej rekultywacji stanowią zarówno znakomity punkt obserwacyjny, jak i ważny element krajobrazu kulturowego. Trudno sobie wyobrazić Śląsk bez tak charakterystycznych stożków hałd jak np. Szarlota w Rydułtowach, czy trzech hałd w Czerwionce-Leszczynach. Wydaje się, że najważniejsze jest tu końcowe obudowanie hałd zielenią, które pozwala przekształcać je w wartościowe budowle krajobrazowe o dużym potencjale sportowo-rekreacyjnym, krajobrazowym, a także przyrodniczym.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, oraz ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Na terenie miasta występują również stanowiska archeologiczne, ustanowiono tu również strefy konserwatorskie. Wszystkie obiekty zabytkowe zostały wskazane szczegółowo w projekcie planu, zarówno w części rysunkowej, jak i tekstowej.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym obszarze obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2001 - 2012 (patrz rozdział 1.4), w których to planach ustalono generalnie podobne przeznaczenia terenu, gdyż takie są ustalenia suikzp. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte opracowaniem mogłyby zostać przekształcone w sposób bardzo podobny do przewidzianego projektem planu. Stan środowiska na obszarze miasta uległby więc zmianie w wyniku realizacji zabudowy na terenach wskazanych do urbanizacji, jednak nie wkracza ona na wartościowe siedliska przyrodnicze. Teren leśne i doliny cieków pozostawiono wolne od zabudowy. Również tereny zwałowisk Wrzosy wskazano głównie jako tereny usług sportu i rekreacji. W przyszłości będą one stanowiły przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych. Realizowany plan jest kontynuacją zamierzeń wynikających z obowiązujących już planów. W zdecydowanej większości nie zmieniają się przeznaczenia terenu w stosunku do obowiązującego planu, więc właściwie cały teren gminy mógłby się rozwijać w ten sam sposób zarówno przy braku realizacji ustaleń planu, jak i po jego realizacji.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym terenie nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska związanych z formami ochrony przyrody, gdyż takowe tu nie zostały ustanowione. Jest to dość zaskakujące, gdyż na terenie gminy Pszów znajduje się szereg obiektów godnych objęcia ochroną. W opracowaniu ekofizjograficznym z 2017 r. wskazuje się siedem takich terenów, należy mieć nadzieję, że zostanie w jak najbliższym czasie ustanowiona ich ochrona. Z pozostałych problemów ochrony środowiska na terenie gminy Pszów należy wymienić:

- obszar gminy zlokalizowany jest w Rybnickim Okręgiem Przemysłowym, co naraża go na silny napływ zanieczyszczeń;
- problem tzw. niskiej emisji pochodzącej głównie z indywidualnych palenisk domowych;
- degradacja powierzchni terenu w postaci składowisk odpadów pogórniczych w we Wrzosach i w rejonie KWK Anna;
- brak powierzchniowych form ochrony przyrody, mała ilość terenów leśnych;

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Projekt planu nie wprowadza ustaleń, które byłyby w jakikolwiek sposób kolizyjne z wodami powierzchniowymi, nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska. Doliny cieków pozostawia się wolne od zabudowy. Niewątpliwe powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

- zaopatrzenie w wodę w oparciu o istniejący system wodociągu komunalnego zasilanego z ujęć wodnych oraz o własne ujęcia wody;
- zapewnia się możliwość rozbudowy i przebudowy systemu zaopatrzenia w wodę dla pokrycia potrzeb bytowych, użytkowych przy uwzględnieniu przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- dopuszcza się, do czasu realizacji rozbudowy sieci wodociągowej, zaopatrzenie w wodę z indywidualnych studni.
- odprowadzenie ścieków w oparciu o istniejący zbiorczy system kanalizacji sanitarnej, sprowadzający ścieki do miejskiej oczyszczalni ścieków komunalnych.
- dopuszcza się lokalizację nowych sieci kanalizacyjnych oraz urządzeń i obiektów (pompownie, punkty zlewne) w liniach rozgraniczających dróg i ulic oraz w terenach zainwestowania;
- dopuszcza się lokalizację szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne, przydomowych oczyszczalni ścieków, jako rozwiązanie tymczasowe;
- odwodnienie terenu za pomocą kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód opadowych w miejscu ich powstania przez odprowadzenie do gruntu na nieutwardzony teren działki, do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odprowadzających, z zachowaniem przepisów ustawy Prawo wodne;
- nakazuje się lokalizację obiektów liniowych i urządzeń sieci kanalizacyjnej względem zabudowy, obiektów małej architektury i zadrzewień z zachowaniem odległości zgodnie przepisami odrębnymi.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na terenie Pszowa praktycznie brak jest użytkowego poziomu wodonośnego. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązanym systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które

wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji na terenach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza następujące zasady:

- nakaz docelowego stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła spełniających standardy czystości powietrza;
- zakaz stosowania materiałów pylących (piasek, żwir, ziemia, grysy kamienne, żużel, wapień, kamień wapienny, wapno mielone) do utwardzania powierzchni dróg i parkingów;
- w zakresie ochrony powietrza obowiązuje „Program ochrony powietrza dla terenu Województwa Śląskiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/57/3/2014 z dnia 17.11.2014 r.;
- w zakresie niskiej emisji obowiązuje „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Pszów na lata 2014-2020” uchwałą Nr IX/61/2015 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 24.06.2015 r.
- ogrzewanie nowych obiektów budowlanych przez indywidualne systemy grzewcze;
- do celów grzewczych należy stosować rozwiązania techniczne i media grzewcze ograniczające emisje zanieczyszczeń do środowiska poprzez stosowanie energii elektrycznej lub paliw ekologicznych niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł energii.

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Indywidualne systemy obsługi grzewczej w praktyce pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska (poza zgłoszeniami interwencyjnymi), a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania w oparciu o rozwiązania systemowe na poziomie krajowym czy wojewódzkim, np. zakaz ogrzewania mułem i miałem.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym, usługowym, produkcyjnym lub dróg mniejszych klas może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała charakteru znaczących przekształceń. W przypadku realizacji nowej zabudowy nie należy spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem w tym miejscu wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (odkrywkowe kopalnie, składowiska odpadów). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu. Mimo wszystko będzie to nadal oddziaływanie w ramach normalnego korzystania ze środowiska związanego z zainwestowaniem terenu. Powstałe w wyniku tego masy ziemne zostaną zagospodarowane albo na terenie przedsięwzięcia albo poza nim, np. do niwelacji terenu, umocnień, itp. – zgodnie z przepisami odrębnymi. Projekt planu nie przewiduje np. powierzchniowej eksploatacji kopalin czy składowania odpadów, które to działania mogłyby rzeczywiście znacząco i trwale wpłynąć na ukształtowanie terenu. Jedyne większe przekształcenia mogą być spowodowane budową drogi klasy KDGP. Budowa tego typu obiektów zwykle wiąże się ze znaczącymi pracami ziemnymi. W tym przypadku należy spodziewać się dużych przekształceń. Na etapie prognozy jednak nie sposób odpowiedzieć na pytanie, czy na analizowanym terenie realizowane będą większe prace takie jak realizacja nasypów czy wykopów. Szczegółowe rozwiązania drogowe zostaną przedstawione na etapie projektowym i w raporcie oddziaływania na środowisko.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu). Dotyczyło to będzie tych fragmentów, gdzie planowana jest realizacja różnego typu zabudowy jak np. mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, a także nowych dróg. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów. Pomimo to przewiduje się, że na terenach poddanych pod zabudowę gleby zostaną stracone dla rolnictwa i przekształcone na gleby antropogeniczne. Na skutek ustaleń projektu planu nie zachodzi konieczność pozyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych, gdyż do urbanizacji nie wskazuje się gruntów leśnych, a gleby klas I – III nie podlegają ochronie na terenie miast. Główne powierzchnie rolne miasta pozostawiono jako wolne od zabudowy, co należy uznać za działanie korzystne.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego oraz metanu i uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Projekt planu wprowadza różne tereny z możliwością urbanizacji (np. MN, MU, U, P) na terenach obecnie niezainwestowanych. Na wszystkich terenach, które nie są obecnie zabudowane, a które są przeznaczone w projekcie mpzp do zabudowy występują grunty rolne (w zdecydowanej większości) bądź też przydomowe place i ogrody. Znajdują się tu również miejsce z zadrzewieniami i zakrzaczeniami, powstałe głównie w skutek ugorowania gruntów rolnych. Wszystkie tereny przewidziane do zabudowy skazano na załączniku mapowym nr 1. Wprowadzenie zabudowy spowoduje zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami rolnymi na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Projekt planu wskazuje dość szeroki zakres urbanizacji, który jednak obejmuje głównie tereny znajdujące się w ramach już istniejącej tkanki urbanistycznej. Za niezwykle pozytywne należy uznać, że pozostawiono tereny dolin cieków wolne od zabudowy. Spośród nowych dróg projekt planu wskazuje przebieg drogi klasy główna ruchu przyśpieszonego, która stanowić miałaby wschodnią obwodnicę Pszowa, od ul. Pszowskiej, do ul. R. Traugutta. Jest to jedyna większa droga zaplanowana w projekcie planu. Pozostałe drogi klas lokalna i dojazdowa to niewielkie drogi mające służyć obsłudze nowo zaplanowanych terenów zurbanizowanych. Drogi te zwykle przecinają pola uprawne, część z dróg już istnieje, stanowią one drogi gruntowe, polne, np. ul. Gen. S. Grota Roweckiego czy ul. Dworska. Drogi nie przecinają cennych siedlisk, wyjątkiem jest tu jedynie droga klasy KDGP, która przecina proponowany do ochrony teren Dolina Radlińskiego Potoku. Ten sam teren przecinają dwie drogi klasy KDL. Przez proponowane do ochrony tereny Las Dąbrowiak oraz Dolina Dopływu spod Krzyżkowic zaplanowano przebieg dróg klas lokalna i dojazdowa, przy czym drogi te już istnieją w postaci dróg polnych, gruntowych. Wszystkie te drogi wskazywane były w obowiązujących mpzp, poza drogą, która ma przecinać teren Doliny Dopływu spod Krzyżkowic. W projekcie planu wskazano również wiele dróg klasy wewnętrzna, które mają służyć obsłudze nowych terenów mieszkaniowych. Drogi te zwykle przebiegają pośród istniejącej już zabudowy, zwykle po gruntach ornych, ugorach lub też drogach gruntowych. Generalnie na całym obszarze gminy, pomimo szerokiego programu urbanizacji nie wkracza się na tereny cenne pod względem przyrodniczym. Zajęte pod zabudowę grunty orne, czy to pozostające w użytkowaniu, czy też ugorowane nie mają dużej wartości przyrodniczej. Również i fragmenty zadrzewień nie przedstawiają wartości przyrodniczej. Są to przeważnie zadrzewienia sosnowe lub brzozowe na ugorowanych gruntach ornych, a ich powierzchnie są niewielkie.

W opracowaniu ekofizjograficznym z 2017 r. wskazano siedem terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych. Są to tereny, które mogłyby pełnić funkcje użytków ekologicznych lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Projekt planu (za wyjątkiem dróg na terenach nr 3, 4 i 6) pozostawia te tereny jako wolne od zabudowy, co będzie miało pozytywny wpływ na kształtowanie się środowiska przyrodniczego gminy. Budowa dróg, które będą przecinały tereny nr 3, 4 i 6 nie zaburzy ich funkcjonowania, o ile przy budowie mostów wprowadzone zostaną rozwiązania chroniące lokalne korytarze

ekologiczne (np. przejścia w formie półek dla drobnych zwierząt). Są to działania, które obecnie stanowią pewien standard przy budowie dróg i można spodziewać się ich realizacji.

Droga 1KDGP jest projektowaną obwodnicą miasta Pszów biegnącą we wschodniej części miasta na kierunku północ - południe, która ma łączyć ul. Pszowską z ul. R. Traugutta i była ona już wyznaczona w mpzp z 2010 r. Niemniej w niektórych fragmentach jej przebieg jest nieznacznie inny. W studium też przebieg nieznacznie odbiega od zaproponowanego w niniejszym plan. Jest to spowodowane uwarunkowaniami projektowymi.

Obecnie droga 1KDGP graniczy z następującymi przeznaczenia w mpzp: 3MN, 1U, 1MNZ, 2Z, 2U, 122MN, 63Z, 65R, 66R, 29ZP, 61Z, 18ZP, 3P/U, 32U, 5US, 3US, 54Z, 57R, 7P, 33U, 34U, 55Z, 58R, 8P, 56Z, 6US, 4G, 64R, 64Z, 67R, 1P/U, 1Z, gdzie dla terenów wskazanych do zabudowy wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z wskazaniami ustawy o drogach publicznych – dotyczy to terenów 3MN, 1U, 1MNZ, 2U, 122MN, 1P/U, 3P/U, 32U, 5US, 3US, 7P, 33U, 34U, 8P, 6US, 4G. Ww. linia zabudowy chroni wskazane tereny od potencjalnych oddziaływań drogi.

Droga ta przecina teren wskazywany do objęcia ochroną „Dolina Radlińskiego Potoku". W miejscu, które przecina planowana trasa występuje tylko wąski pas szuwarów, które porastają brzegi cieku. W otoczeniu występują rozległe powierzchnie pól uprawnych, brak jest tu szerszej, podmokłej doliny, co związane jest także z naturalnym ukształtowaniem terenu.

Ciekawszy pod względem przyrodniczym teren znajduje się na południe od planowanej drogi, jest to rejon dawnej glinianki wypełniony wodą.

Teren ten pozostawia się wolny od zabudowy.

W przypadku ochrony doliny Potoku Radlińskiego kluczowe jest zachowanie drożności korytarza ekologicznego, gdyż akurat w miejscu, gdzie droga przecina dolinę wartościowe siedliska nie występują. W odpowiedzi na pismo znak WOOŚ.410.454.2017.PB z dnia 30 października 2017 r. prognoza oddziaływania na środowisko została uzupełniona o opis oddziaływania trasy KDGP na cieki Nacynę i Potok Jedłownicki. W projekcie planu dodano zapis, mający zabezpieczyć teren doliny Nacyny i Jedłownickiego Potoku w następującym brzmieniu: „przy realizacji drogi klasy KDGP zachowanie drożności korytarza ekologicznego doliny Potoku Radlińskiego, Nacyny i Potoku Jedłownickiego poprzez budowę poszerzonego mostu". Przebieg tej trasy był już wskazywany w mpzp z 2010 r. W miejscu, gdzie trasa ma przecinać doliny tych cieków mają one charakter niewielkich rowów melioracyjnych, brak jest praktycznie pasów szuwarów i nie posiadają one większej wartości przyrodniczej. W bezpośrednim otoczeniu cieków występują grunty orne. Poprzez wprowadzony zapis zostanie zachowana możliwość migracji zwierząt i funkcjonowania tych dolin. W związku z wprowadzonymi zapisami nie przewiduje się znaczącego wpływu na doliny tych cieków, które już obecnie są mocno antropogenicznie przekształcone. Należy zwrócić uwagę, że w „Opracowaniu

ekofizjograficznym" z 2017 r. do ochrony wskazywano tylko dolinę Radlińskiego Potoku, doliny Nacyny i Jedłownickiego Potoku są zbyt mocno odkształcone.

W związku z realizacją trasy w tej formie nie przewiduje się wystąpienia znaczącego odziaływania na dolinę Radlińskiego Potoku, Nacyny i Jedłownickiego Potoku oraz na możliwość migracji zwierząt.

Reasumując na terenach przeznaczonych w projekcie planu do zabudowy w zdecydowanej większości nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Na terenie miasta brak jest jakichkolwiek terenów i obiektów chronionych. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Ideą projektu mpzp jest uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego. Przyjęty w miejscowym planie kierunek rozwoju analizowanego terenu nie wpłynie znacząco na zmianę krajobrazu gminy – tereny będą rozwijały się na kształt dotychczasowy, a krajobraz pozostanie bez znaczącej zmiany, choć zakładając całkowite wypełnienie programu urbanizacji wskazanego w planie można zakładać, że krajobraz wiejski będzie tu ustępował na rzecz krajobrazu podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

W obszarze planu zlokalizowane są obiekty ujęte w Rejestrze Zabytków oraz w Gminnej Ewidencji Zabytków, a także powierzchniowe stanowiska archeologiczne. W projekcie planu ustalono również strefy ochrony konserwatorskiej. Wszystkie te obiekty i strefy zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości życia.

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji

mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji". W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza następujące zasady:

- nakaz docelowego stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła spełniających standardy czystości powietrza;
- zakaz stosowania materiałów pylących (piasek, żwir, ziemia, grysy kamienne, żużel, wapień, kamień wapienny, wapno mielone) do utwardzania powierzchni dróg i parkingów;
- w zakresie ochrony powietrza obowiązuje „Program ochrony powietrza dla terenu Województwa Śląskiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/57/3/2014 z dnia 17.11.2014 r.;
- w zakresie niskiej emisji obowiązuje „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Pszów na lata 2014-2020" uchwałą Nr IX/61/2015 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 24.06.2015 r.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania.

Również budowa nowych dróg może mieć wpływ na zwiększenie zanieczyszczenia powietrza w jej pobliżu. Przy pracach projektowych nowych dróg należało będzie przeanalizować ich dokładny wpływ na zanieczyszczenia powietrza. Bez informacji o dokładnych parametrach dróg nie sposób prognozować poziomu emitowanych zanieczyszczeń. W kilku miejscach drogi zostały zaplanowane w pobliżu terenów zabudowy mieszkaniowej, co może mieć wpływ na zwiększenie się ilości zanieczyszczeń na tych terenach, jednak ze względu na skalę dróg (lokalna i dojazdowa), oddziaływanie to będzie znikome. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięcia na środowisko winien zostać zbadany i opisany w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy przemysłowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie

powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach rolnych właściwie brak jest emitorów hałasu. Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej czy przemysłowej tereny te „wypełnią" się odgłosami życia codziennego, jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów.

Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby wybierające te miejsca dla przyszłego zamieszkania.

Ze względu jednak na skalę nowych do urbanizacji terenów będą to oddziaływania nieznaczne, mające bardzo ograniczony zasięg. Również budowa nowych dróg może mieć wpływ na zwiększenie oddziaływania na klimat akustyczny w ich pobliżu. Przy pracach projektowych nowych dróg należy przeanalizować ich dokładny wpływ na jakość klimatu akustycznego. Bez informacji o dokładnych parametrach dróg nie sposób prognozować poziomu emitowanego hałasu.

W kilku miejscach drogi zostały zaplanowane w pobliżu terenów zabudowy mieszkaniowej, co może mieć wpływ na zwiększenie się ilości zanieczyszczeń na tych terenach, jednak ze względu na skalę dróg (lokalna i dojazdowa), oddziaływanie to będzie znikome.

Jedynie w przypadku drogi klasy KDGP może wystąpić większa emisja hałasu. Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości co jest również wskazane w treści ustaleń planu. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

Ochrona przed hałasem dla terenów 1U-39U wyznaczone są zgodnie z przeznaczeniem dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia, dla których określane są dopuszczalne poziomy hałasu (gdzie należy utrzymać poziom hałasu określony dla funkcji dominującej o wartościach poniżej lub co najwyżej dopuszczalnych). Na terenach 5U, 6U, 7U, 9U, 10U, 17U, 21U, 24U, 26U, 27U, 28U, 33U, 34U, 38U, 39U obowiązuje ochrona przed hałasem, jak dla zabudowy jednorodzinnej. Usługi drobnej wytwórczości dla terenu 38U już występują. Plan nie dopuszcza pogorszenia warunków już istniejących.

W przypadku wystąpienia negatywnych odziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Do rodzajów zabezpieczeń należy np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W przypadku zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. Szczegółowe rozwiązania możliwe są do wskazania dopiero na etapie projektowania konkretnych przedsięwzięć.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106 poz. 675 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

W projekcie planu ustalono również nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w strefach technicznych pokazanych na rysunku planu wzdłuż sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi wymogami przepisów odrębnych.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zagospodarowania głównie terenów produkcyjno-usługowych oraz składowo-magazynowych, ale także i zabudowy mieszkaniowej niewątpliwe wzrośnie też ilość powstających odpadów. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów. Bieżąca gospodarka odpadowa zwyczajowo umożliwia czasowe magazynowanie w granicach działek zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Jest ona regulowana ustawą z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.), ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm.) oraz odpowiednimi uchwały Rady Gminy. Projekt planu w zakresie gospodarki odpadami odwołuje się w tym zakresie do w/w przepisów odrębnych. W ich ramach każdy podmiot prowadzący instalację wytwarzającą lub w jakikolwiek sposób przetwarzającą odpady powinien posiadać stosowne pozwolenie wydawane na wniosek i po uprzedniej kontroli Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Ponadto każdy podmiot gospodarczy jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów i składania corocznych informacji o odpadach do Marszałka województwa.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym obszarze nie występuje zagrożenie powodziowe, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na terenie gminy występują osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi wyznaczone w ramach programu SOPO. W projekcie mpzp wskazano te tereny zarówno w części rysunkowej, jak i w tekście planu.

Dokładne zasady lokowania zabudowy na terenach osuwiskowych określa Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych [Dz. U. z 2012 r. , poz. 463].

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pszów zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

<u>w zakresie zasad obsługi kanalizacji:</u>

- zaspokojenie potrzeb w zakresie telekomunikacji nastąpi w oparciu o istniejącą infrastrukturę telekomunikacyjną oraz poprzez rozbudowę urządzeń infrastruktury i sieci telekomunikacyjnej, w tym inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;

<u>w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:</u>

- zaopatrzenie w wodę w oparciu o istniejący system wodociągu komunalnego zasilanego z ujęć wodnych oraz o własne ujęcia wody;
- zapewnia się możliwość rozbudowy i przebudowy systemu zaopatrzenia w wodę dla pokrycia potrzeb bytowych, użytkowych przy uwzględnieniu przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- dopuszcza się, do czasu realizacji rozbudowy sieci wodociągowej, zaopatrzenie w wodę z indywidualnych studni.
- odprowadzenie ścieków w oparciu o istniejący zbiorczy system kanalizacji sanitarnej, sprowadzający ścieki do miejskiej oczyszczalni ścieków komunalnych.

- dopuszcza się lokalizację nowych sieci kanalizacyjnych oraz urządzeń i obiektów (pompownie, punkty zlewne) w liniach rozgraniczających dróg i ulic oraz w terenach zainwestowania;
- dopuszcza się lokalizację szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne, przydomowych oczyszczalni ścieków, jako rozwiązanie tymczasowe;
- odwodnienie terenu za pomocą kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód opadowych w miejscu ich powstania przez odprowadzenie do gruntu na nieutwardzony teren działki, do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odprowadzających, z zachowaniem przepisów ustawy Prawo wodne;
- nakazuje się lokalizację obiektów liniowych i urządzeń sieci kanalizacyjnej względem zabudowy, obiektów małej architektury i zadrzewień z zachowaniem odległości zgodnie przepisami odrębnymi.

w zakresie ochrony powietrza:

- nakaz docelowego stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła spełniających standardy czystości powietrza;
- zakaz stosowania materiałów pylących (piasek, żwir, ziemia, grysy kamienne, żużel, wapień, kamień wapienny, wapno mielone) do utwardzania powierzchni dróg i parkingów;
- w zakresie ochrony powietrza obowiązuje „Program ochrony powietrza dla terenu Województwa Śląskiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/57/3/2014 z dnia 17.11.2014 r.;
- w zakresie niskiej emisji obowiązuje „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Pszów na lata 2014-2020” uchwałą Nr IX/61/2015 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 24.06.2015 r.
- ogrzewanie nowych obiektów budowlanych przez indywidualne systemy grzewcze;
- do celów grzewczych należy stosować rozwiązania techniczne i media grzewcze ograniczające emisje zanieczyszczeń do środowiska poprzez stosowanie energii elektrycznej lub paliw ekologicznych niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł energii.

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną jest sieć rozdzielcza średniego i niskiego napięcia;
- zaopatrzenie odbiorców energii elektrycznej ze stacji transformatorowych SN/nn, poprzez budowę i rozbudowę linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia oraz lokalizację nowych stacji transformatorowych SN/nn wraz z ich włączeniem do sieci średniego napięcia, w celu zapewnienia pokrycia potrzeb na energię elektryczną;

- obowiązuje nakaz kablowania nowo budowanych, rozbudowywanych i przebudowywanych linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia;
- dopuszcza się utrzymanie sieci wysokiego napięcia:
- napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV,
- obowiązuje uwzględnienie 30 m zasięgu oddziaływania napowietrznych linii energetycznych tzw. strefy technicznej z zakazem lokalizacji budynków mieszkalnych (licząc po 15 m z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadle do osi) od istniejącej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV;
- sposób zagospodarowania w zasięgu oddziaływania napowietrznych linii energetycznych o których mowa w pkt. b) zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się przebudowę lub budowę sieci niskiego, średniego i wysokiego napięcia oraz lokalizację stacji transformatorowych;
- dopuszcza się lokalizację nowych sieci w liniach rozgraniczających dróg lub w terenach zainwestowania;
- nakaz uwzględnienia przy lokalizacji zabudowy i zagospodarowania na działkach istniejącej linii energetycznej średniego i niskiego napięcia z zachowaniem odległości od skrajnego przewodu linii zgodnie z przepisami odrębnymi.

<u>w zakresie zaopatrzenia w gaz:</u>

- źródłem zaopatrzenia w gaz są stacje redukcyjne zasilane z gazociągów średniego ciśnienia oraz indywidualne źródła gazu;
- doprowadzenie gazu w oparciu o dotychczasową sieć gazową oraz rozbudowę i przebudowę istniejącego systemu zasilania w gaz;
- do celów grzewczych należy stosować media grzewcze ograniczające emisje zanieczyszczeń do środowiska, poprzez stosowanie paliw ekologicznych nisko emisyjnych lub alternatywnych źródeł energii;
- dopuszcza się przebudowę lub budowę sieci gazowej, w tym:
- dopuszcza się lokalizację nowych sieci rozbiorczych w liniach rozgraniczających dróg lub w terenach zainwestowania,
- dopuszcza się stosowanie lokalnych stacji redukcyjnych II stopnia lub punktów redukcyjnych;
- dla gazociągów, przy ustalaniu lokalizacji projektowanych budowli, urządzeń i dróg, nakazuje się zachowanie odległości zgodnie przepisami odrębnymi.

<u>pozostałe:</u>

- W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- Ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Ujawniono udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze;
- Wskazano obiekty zabytkowe i wskazano dla nich zasady ochrony;
- Wskazano tereny wymagające rekultywacji;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dla ochrony drożności doliny w projekcie planu wprowadzono następujący zapis *„przy realizacji drogi klasy KDGP zachowanie drożności korytarza ekologicznego doliny Potoku Radlińskiego, Nacyny i Jedłownickiego Potoku poprzez budowę poszerzonego mostu”.* W związku z realizacją trasy w tej formie nie przewiduje się wystąpienia znaczącego odziaływania na dolinę Radlińskiego Potoku oraz na możliwość migracji zwierząt.

Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na obszarze miasta Pszów ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j Dz. U. z 2017 poz. 1073] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [Dz. U. Nr 164, poz. 1587] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu

przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pszów w jego granicach administracyjnych. Powierzchnia obszaru objętego planem, a więc i powierzchnia miasta wynosi ok. 2044 ha. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XVII/127/2016 z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Pszów. Cały teren miasta ma pokrycie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Plany te powstawały w latach 2001 – 2012. Opracowanie nowego planu związane jest z koniecznością dostosowania zapisów planów do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, ujednolicenie planów dla całego miasta oraz uwzględnienia aktualnego stanu zagospodarowania miasta i potrzeb jego rozwoju. Celem zmiany planu było również umożliwienie rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenie miasta, wskazanie zasad dalszego zagospodarowania terenów zdegradowanych działalnością górniczą (składowiska odpadów pogórniczych), a także uwzględnienie zakończenia działalności przez KWK Anna. Obecnie trwa rozbiórka budynków znajdujących się na terenie zakładu. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2001 – 2012 wskazują podobne przeznaczenia terenu, jak te, które zostały wskazane w obecnie procedowanym projekcie mpzp, często jednak ustalenia obowiązujących mpzp nie pozwalają na racjonalne zagospodarowanie terenów zgodnie z zamierzeniami właścicieli/inwestorów.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Opracowanie obejmuje teren miasta Pszów, która położone jest w powiecie wodzisławskim, w województwie śląskim. Powierzchnia całej gminy wynosi 2044 ha wg danych GUS za 2016 r. W gminie zamieszkuje obecnie 14189 osób, średnia gęstość zaludnienia wynosi 550 osób na 1 km^2. Miasto Pszów położone jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego i graniczy: od zachodu z gminą Lubomia, od północnego zachodu z gminą Kornowac, od północnego wschodu z miastem Rydułtowy, od wschodu z miastem Radlin, od południa z miastem Wodzisław Śląski. W mieście Pszów nie wydzielono formalnie dzielnic, można tu jednak wyróżnić trzy główne części miasta t.j. Pszów, Pszowskie Doły i Krzyżkowice. Dodatkowo można wyróżnić na terenie miasta części miejscowości, które w pewien sposób wyróżniają się czy też są stosowane przez mieszkańców jako nazwy zwyczajowe: Pszowskie Doły, Kalwaria, Stara Maszyna, Kozłowina, Wrzosy. W Pszowie wydziela się również cztery osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: Osiedle Józefa Tytki, Osiedle Grunwaldzkie, Osiedle Tadeusza Kościuszki i Osiedle Alojzego Biernackiego. Według Szczegółowej Mapy geologicznej Polski w skali 1:50000 ark. Rydułtowy praktycznie całość analizowanego terenu przykrywają osady czwartorzędowe. Są to w zdecydowanej większości lessy i gliny lessopodobne, deponowane tu w czasie trwania zlodowacenia północnopolskiego. W niektórych częściach miasta (przeważnie na stokach dolin) spod osadów lessowych odsłaniają się piaski i żwiry wodnolodowcowe. W dolinach cieków występują mułki, piaski i żwiry rzeczne. Pszów

położony jest w całości w zlewni rzeki Odry, jednak jego urozmaicona morfologia sprawia, że teren miasta podzielony jest pomiędzy aż cztery zlewnie II rzędu: Suminy, Syrynki, Olzy i Rudy. Część północna miasta, w rejonie Krzyżkowic znajduje się w zlewni Suminy (Suminka i Dopływ spod Krzyżkowic), część południowa i centralna miasta należy do zlewni Syrynki (Syrynka i Dopływ z Pszowa). Zlewnia Olzy obejmuje tereny w południowo-wschodniej części miasta (Jedłownicki Potok I Radliński Potok). Część wschodnia odwadniana przez Nacynę należy do zlewni Rudy. Najważniejsze cieki miasta to: Dopływ spod Krzyżkowic, Dopływ z Pszowa, Jedłownicki Potok, Nacyna, Radliński Potok, Suminka, Syrynka. Są to cieki, które zgodnie z KZGW posiadają hydronimy. Ze względu na fakt, że na obszarze miasta znajdują się strefy źródliskowe tych cieków zwykle maja one charakter niewielkich strumieni, potoków, a często nawet zwykłych rowów melioracyjnych. Prócz nich na terenie miasta znajduje się szereg innych, w zasadzie dość podobnych cieków. Ze względu na wysokość położenia miasto stanowi strefę źródliskową dla cieków zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. Na analizowanym obszarze nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. Zasadniczym elementem współczesnej rzeźby terenu miasta Pszów jest silnie rozczłonkowana wierzchowina Płaskowyżu Rybnickiego, wznosząca się na wysokość 295 – 311 m. n.p.m. Doliny rozczłonkowujące od południa powierzchnię płaskowyżu rozdzielone są garbami opadającymi w kierunku południowym i południowo-wschodnim. Garby mają charakter kopulastych pagórów przechodzących łagodnie w obniżenia dolinne o przeważającym charakterze denudacyjnym. Niektóre doliny są odwadniane ciekami okresowymi. Do głównych dolin uchodzi szereg krótkich dolinek denudacyjnych. Pomimo, że gmina Pszów formalnie jest miastem, to jednak zdecydowanie dominują tu grunty rolne, w dużej mierze pozostające w użytkowaniu. Powierzchnia gruntów rolnych wynosi 1253,08 ha, czyli 61,5% powierzchni gminy, z tego zdecydowanie w użytkach przeważają użytki rolne R. Lasów i zadrzewień na terenie gminy jest stosunkowo niewiele, łączna ich powierzchnia to ok. 287,49 ha, co stanowi 14,11% powierzchni gminy. Gruntów zurbanizowanych jest 295,93 ha, co łącznie z terenami komunikacji daje 387,05 ha, czyli 19% powierzchni gminy. Wody powierzchniowe obejmują zaledwie 2,14 ha, co stanowi tylko 0,11% powierzchni gminy, nie mniej jednak mają one duże znaczenie dla kształtowania krajobrazu, sieci hydrograficznej oraz przyrody ożywionej gminy. Obecnie na terenie gminy Pszów znajdują się trzy udokumentowane złoża kopalin, wszystkie trzy to złoża węgla kamiennego: Anna (ID Midas 376), Rydułtowy (ID Midas 378) oraz złoże Anna 1 (ID Midas 16500). Eksploatacja złóż prowadzona jest przez KWK Rydułtowy, zaś KWK Anna jest likwidowana przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń. Wyznaczono tu dwa obszary i tereny górnicze: Pszów III i Rydułtowy I. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez KWK Rydułtowy eksploatacja na terenie gminy jest już obecnie kończona i nie przewiduje się jej prowadzenia w przyszłości. W mieście Pszów można wyróżnić trzy główne jednostki: kompleksy leśne w części zachodniej, ściśle zabudowane tereny centrum miasta, oraz tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej wraz z przyległymi do nich użytkami rolnymi. Na terenie gminy Pszów nie zostały wyznaczone żadne obszarowe formy ochrony przyrody, ani pomniki przyrody w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, co jest nieco zaskakujące, gdyż znajduje się tu szereg terenów cennych pod względem przyrodniczym. Rośnie tu również wiele drzew, tak samotnych, jak i w formie szpalerów, czy alei, które mogłyby zostać uznane za pomniki przyrody. W studium uwarunkowań z 1999 r. z póź. zm. zaproponowano objęcie ochroną w

formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego dwóch terenów "Pszowskie Doły" i "Kalwaria". Na terenie miasta znajduje się więcej terenów, które z powodzeniem mogłyby podlegać ustawowej ochronie, takich jak zadrzewienia śródpolne, oczka wodne, stawy, nie użytkowane rolniczo wąwozy. Dla potrzeb ekofizjografii z 2017 r. zinwentaryzowano te tereny, a granice proponowanych obszarów „Pszowskie Doły" i „Kalwaria" dostosowano do współczesnych podkładów mapowych oraz do rzeczywistych wartości przyrodniczych, które tam występują

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianami zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej degradacji i przekształcone w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej, brak tu jednak cennych walorów przyrodniczych. Przekształcane będą głównie grunty orne.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zinwentaryzowano tu natomiast tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, co zostało uwzględnione w projekcie planu.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2001: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GGK, Warszawa;

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Wika S., 1995: Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GGK, Warszawa;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2011 r. MŚ, PIG, Warszawa 2015 r.;

Brodziński I.., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa, 2004 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, http://baza.pgi.gov.pl/

Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002 r.;

Informacja o stanie środowiska 2010-2015, WIOŚ Katowice;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, http://baza.pgi.gov.pl/

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa.

Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, http://www.psh.gov.pl

Piotrowski A., Górka K. map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi gminy Pszów, Państwowy Instytut Geologiczny w Sosnowcu, grudzień 2017 r.

Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956 r.

Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Stebel A., Domański R., Stebel A.M.: Godne ochrony obiekty przyrodnicze w południowej części województwa katowickiego część I i II [w] Kształtowanie środowiska geograficznego i ochrona przyrody na obszarach uprzemysłowionych i zurbanizowanych nr 18, Katowice-Sosnowiec, 1995 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszów, 1999 r., zmiana 2009 r.

Urbisz A., Flora naczyniowa Płaskowyżu Rybnickiego na tle antropogenicznych przemian tego obszaru [w] Scripta Rudensia nr 6, Wydawnictwo PK CKKRW, Rudy Wielkie, 1996 r.;